

Xəbər
Keçmiş OMON-çu
həbsxanada
ölüm
aclığına
başlayır
yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 31 may 2017-ci il Çərşənbə № 115 (6729) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Dillər Universitetində dövlət imtahanı gərginliyi-Təhsil Nazirliyi işə qarışdı

Tələbələr dövlət imtahanının ləğvini istəyir; son qərar bu gün veriləcək

yazısı səh.7-də

ATƏT Qarabağ danışıqlarını dalandan çıxarmaq istəyir - daha bir cəhd

yazısı səh.11-də

Rusiya ilə Azərbaycan sərhədində əməliyyatlar - İŞİD təhlükəsi

yazısı səh.9-da

Baş Prokurorluq AXCP sədrinin müavini haqda açıqlama yaydı

yazısı səh.4-də

Trampın İran əleyhinə koalisiyası dağılır - yeni gəlişmələr

yazısı səh.6-da

Daha 5 bank təhlükədə

yazısı səh.12-də

1 iyun təqvimini - uşaqlığına yaşaya bilməyən uşaqlar...

yazısı səh.10-da

Cəmiyyətin bahalı telefon aludəçiliyi - sosioloq rəyi

yazısı səh.15-də

Bakıda biznesmeni öldürən şəxs Qazaxıstanda yaxalandı

yazısı səh.13-də

Sosial evlərlə bağlı uzun növbələr

yazısı səh.10-da

Ramazan ayının 5-ci günü

İftar 20.20 İmsaq 03.14-dək (QMI)
5-ci günün duası: "İlahi, mənə bu gün tövbə və istiğfar edənlərdən, dostların sayılan saleh bəndələrindən qərar ver! Öz məhəbbət və mərhəmətinlə mənə bu gündə Sənə yaxın olan bəndələrindən qərar ver! Ey, mərhəmət edənlərin ən Mərhəmətlisi!"

İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".
ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

Ortaq maraqlardan ortaqlıq hədəflərə doğru

ŞƏRQİN İSVEÇRƏSİ - AZƏRBAYCAN "İKİ OD" ARASINDA

İranla Səudiyyə Ərəbistanı arasında ziddiyyətlər Bakını çətin seçim qarşısında qoyur, ancaq... çıxış yolu var; Qarabağ məsələsində bu iki müsəlman ölkəsini birləşdirən ilginclik detalları

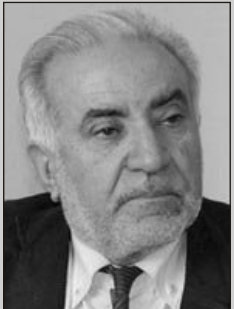

yazısı səh.8-də

Azərbaycanlı "qanuni oğru"ların yeni savaşı: "Lotu Quli"nin qohumuna güllə atan kimdir?

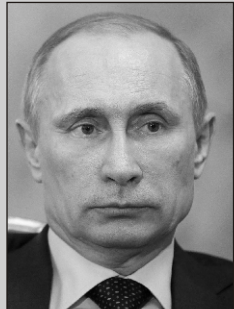
**Odessada atılan güllələrin Bakıda əks-sədası:
"Rafiq Masallinski" , yoxsa Albert...**

yazısı səh.13-də

Eyyub Hüseynov:
"Əhəngi elə
dadlandıra bilərlər
kə, yeyən
"bəh-bəh" deyər"

yazısı səh.12-də

Bakıda Putinə
sui-qəsd planı:
niyə gündəmə
17 il sonra
qayıtdı?

yazısı səh.5-də

Artur Rasi-Zadə
Beynəlxalq Bank
danışıqlarına
qoşuldu

yazısı səh.6-da

Prezident yolların açılışında iştirak edib

Mayın 30-da Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva paytaxtın Yasamal rayonunda keçmiş "Sovetski" adlanan ərazidə Mirzəğa Əliyev və Füzuli küçələrinin davamı olaraq yeni tikilən yolların açılışında iştirak edib, digər küçələrdə aparılan işlərin gedişi ilə tanış olublar.

APA-nın xəbərinə görə, dövlət başçısı yeni yolların rəmzi açılışını bildiren lenti kəsib.

MDB dövlət başçılarının sammiti keçiriləcək

MDB üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının növbəti sammiti oktyabrın 11-də Soçidə keçiriləcək. Bunu MDB İcraçısı Komitəsinin sədri-icraçı katibi Sergey Lebedev Minskə bildirib. Məlumat görə, dünən Minskə MDB-nin daimi nümayəndəliyinin iclası başlayıb.

Toplantıda MDB-yə üzv ölkələrin Dövlət Başçıları və Xarici İşlər Nazirləri şurasının oktyabrın 10-11-də Soçidə keçiriləcək gündəliyi müzakirə edilir.

"MDB ölkələri prezident administrasiyalarının istəyini nəzərə alaraq, Dövlət Başçıları Şurasında ən vacib məsələlər müzakirə ediləcək", - deyər S.Lebedev vurğulayıb.

Dilçilik İnstitutundan telekanallara qarşı sərt tənqid

Telekanalların dil monitorinqi zamanı yersiz alınmaların dilə gətirilməsi, dil normalarına əməl edilməməsi, şifahi nitq yazıya təsiri, tələsik nitq normalarından istifadə kimi pozuntulara rast gəlinib". Lent.az-ın məlumatına görə, bunu Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu Monitorinq

şöbəsinin aparıcı elmi işçisi Nəzakət Qaziyeva deyib.

Dövlət televiziyası da daxil olmaqla, 6 telekanalın monitorinqə cəlb edildiyini xatırlayan N.Qaziyeva deyib ki, fonetik səviyyədə ən çox pozuntu interferensiya halları ilə bağlıdır: "Məsələn, sentyabr, tibbi, texnika kimi sözlərdə "te" səsi "ç" kimi səsləndirilir. Fonetik səviyyədə ən çox diqqət çəkən qüsurlar samitlərin tələffüzü ilə bağlıdır. Məsələn, sözün əvvəlində "g" səsi, sözün sonunda "y" səsi ilə bağlı pozuntular müşahidə edilir. Həmçinin sözlərdə vurğunun doğru seçilmədiyini kimi hallar da müşahidə edilir. Məsələn, İstanbul, Ankara, Dehli, transfer, rəlyef sözlərində bu problemlər qeydə alınır. Yazının dilə təsiri, dialektlərdən irəliləyən tələffüz normalarının pozuntuları da qeydə alınıb".

N.Qaziyeva bildirib ki, Azərbaycan Dövlət Televiziyasının efirində də pozuntular halları müşahidə edilir: "Dövlət telekanalının efirində də aparıcıların dilində kifayət qədər pozuntulara rast gəlinir. Dövlət televiziyasında daha çox interferensiya hadisəsinə müşahidə edirik. Məsələn, İctimai Televiziyada aparıcı Saleh Bağirov qələbə sözünü qələbə kimi, Xəzər televiziyasının efirində səhər verilişinin aparıcısı Xanım Yedigərlilə "yeməklər" sözünü "yeməyər" kimi tələffüz edib. Bəzi xəbər verilişlərində aparıcıların emosionallığı, leksik səviyyədə norma pozuntuları, xarici terminlərdən yersiz istifadə olunması qeydə alınan qüsurlardır".

N.Qaziyeva onu da vurğulayıb ki, monitorinqin nəticələri bu dəfə video formasında təqdim ediləcək.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- **İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:**
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
- Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan "Yeni Müsavat" - 0.60 AZN və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
- Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir: Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Bakıda Avropa çempionu özünü 10-cu mərtəbədən atdı

Bakının Binəqədi rayonunda intihar hadisəsi baş verib. Hadisə 8-ci mikrorayonda Əcəmi Naxçıvani küçəsində yerləşən yeni tikililərin birində qeydə alınıb.

İntihar edən hansı sabiq deputatın qardaşı qızıdır?

Bakının Binəqədi rayonunda gənc qadının ölümü ilə bağlı bəzi detallar məlum olub.

Missiya.az xəbər verir ki, özünü 8-ci mərtəbədən yerə atan 1993-cü il təvəllüdü Lamiyə Rafiq qızı Qəribova sabiq deputat Fərhad Qəribovun qardaşı qızıdır.

Qadının əmisi Fərhad Qəribov Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin III çağırış deputatı olub.

Xatırladaq ki, hadisə rayonun 8-ci mikrorayon ərazisində yerləşən binalardan birində qeydə alınıb. O, yerində keçinib. L.Qəribova iki uşaq anasıdır.

Eldar Sabiroğlunun oğlu yenə məhkəmə qarşısına çıxacaq

Rüşvət almaqda təqsirləndirilən keçmiş müstəntiq Rüşvət Səfərov barəsində olan hökmdən kasasiya şikayəti verib.

Lent.az-ın məlumatına görə, Ali Məhkəmədə baxılacaq iş hakim Gülnar Rzayevin icraatına verilib. Məhkəmə iclası iyunun 20-də keçiriləcək.

Baş Prokurorluğun yaydığı məlumata əsasən, Zərdab Rayon Prokurorluğunun keçmiş müstəntiqi R.Səfərov bir müddət əvvəl "Prokurorluq haqqında" Qanunun 34-cü və "Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu işçilərinin etik davranış Kodeksi"nin 30 və 31-cü maddələrinin tələblərini kobud surətdə pozaraq prokurorluq orqanlarında prokuror və ya müstəntiq vəzifəsi ilə bir araya sığmayan hərəkətlərə yol verdiyinə görə prokurorluq orqanlarından xaric edilib. Onun barəsində Baş prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 311.3.2-ci maddəsiylə cinayət işi başlanıb. Binəqədi Rayon Məhkəməsində onun barəsində 3 ay 26 gün müddətinə həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Sonra məhkəmə R.Səfərovun ev dustaqlığına buraxılması ilə bağlı iddiasına baxıb və iddia təmin olunub. R.Səfərov onun barəsində irəli sürülən ittihamla razı olmadığını bildirib. Xatırladaq ki, R.Səfərov Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin keçmiş rəhbəri, sabiq deputat Eldar Sabiroğlunun oğludur.

Lənkeran Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə R.Səfərov 9 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Hökmdən narazı qalan R.Səfərov apelyasiya şikayəti verib. O, barəsində bəraət hökümünün çıxarılmasını istəyib. Şirvan Apelyasiya Məhkəməsi şikayəti təmin etməyib.

Hadisə şahidlərinin unikal.org-a verdiyi məlumata görə, 1997-ci il təvəllüdü İftixar Taleh oğlu Məhərrəmov anası ilə mübahisə edərək özünü yaşadığı binanın 10-cu mərtəbəsindən atıb.

Hadisə yerində hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları araşdırma aparır.

Yaxınlarının dediklərinə görə, İ. Məhərrəmov dünya və Avropa çempionudur.

Samir Şərifov ABB-nin borcunun restrukturizasiyasının səbəbini açıqlayıb

"Qazaxıstan "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-yə (ABB) yatırılan investisiyanın restrukturizasiyası ilə bağlı təklif olunan 3 variantı nəzərdə keçirir". "APA-Economics" "NewTimes" portalına istinadən xəbər verir ki, bunu Qazaxıstanın baş naziri Bakiqtan Saqintayev hökumətin iclasında bildirib.

"Pensiya təminatı haqqında" qanuna əsasən Qazaxıstanın "Vahid Pensiya Yığımı Fondu" SC-nin vəsaitlərinə dövlət zəmanəti verilir və hökumət pensiyaçıların pullarının qorunmasına cavabdehdir. Bu səbəbdən hökumət pensiya aktivlərinin qorunmasında maraqlıdır. Mən artıq azərbaycanlı həmkarımla bu barədə danışıram. Artur Rəzizadə məni əmin edib ki, borcun qaytarılması məsələsindən kreditörə dəstək verəcək. Mayın 23-də Londonda beynəlxalq kreditörə Azərbaycan tərəfinin görüşü olub. Görüşdə Qazaxıstan Milli Bankının və hökumətinin nümayəndələri də iştirak edib", - deyər baş nazir qeyd edib.

Hökumət rəhbəri əlavə edib ki, maliyyə naziri Bakıt Sultanova bu məsələni azərbaycanlı həmkarı Samir Şərifovla müzakirə etməyi tapşırıb.

Öz növbəsində maliyyə naziri deyib ki, artıq həmkarı ilə müzakirə aparıb: "Mən Samir Şərifovla bu məsələni müzakirə etməmişəm. Həmkarım bildirib ki, ABB tərəfindən öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin dayandırılması ilə bağlı qəbul olunan qərarın əsas səbəbi manatın devalvasiyasıdır. Azərbaycan hökuməti bu məsələni ciddi nəzərdə saxlayır. Həmkarlarımız bizi inandırdı ki, beynəlxalq kreditörün maraqlarını qorumaq üçün əllərindən gələni edəcəklər. Biz isə xahiş etdik ki, informasiya əlçatanlığı maksimum şəkildə təmin olunsun".

Bundan öncə B.Sultanov bildirib ki, Qazaxıstanın "Vahid Pensiya Yığımı Fondu" SC-nin ABB-nin istiqrazlarına yatırdığı investisiyanın geri qaytarılması məsələsi payızda həllini tapa bilər.

"Cari ilin iyul ayının ortalarında keçiriləcək iclasda kreditör ABB-nin xarici öhdəliklərinin restrukturizasiyası planını müzakirə edəcəklər. Kreditörün 2/3-si planı dəstəkləyərse, məsələ payızda həllini tapacaq", - deyər nazir qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, ABB tərəfindən təklif olunan variantların öyrənilməsi üçün Milli Bank və hökumət nümayəndələrindən ibarət İşçi Qrupu yaradılıb. "Mayın 23-də Londonda keçirilən görüş zamanı kreditörə üç restrukturizasiya variantı təklif olunub. Variantlarla detallı şəkildə tanış olduqdan sonra İşçi Qrupu "Vahid Pensiya Yığımı Fondu" üçün daha az itkiyə səbəb olacaq variantı seçəcək".

Bakıda polisın ölümü ilə bağlı yeni faktlar- yenə "Porsche..."

Mayın 30-da Bakıda ağır yol qəzası baş verib. lent.az xəbər verir ki, saat 10 radələrində Səbəyləy rayonu Bibiheybət yolunda "Porsche Cayenne" markalı, 10 VV 155 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobil 99 AP 658 nömrəli Polis Post Patrul Xidmətinin maşına çırpılıb. Nəticədə "Fiat Doblo"da ölənlə polis əməkdaşı 25 yaşlı Zeynəllı Emil Adil oğlu olub. Zərbənin gücündən o, maşının şüşəsindən çıxaraq yolun hərəkət hissəsinə düşüb və hadisə yerində keçinib. "Porsche Cayenne"yi Suraxanı sakini, 1974-cü il təvəllüdü Məmmədov Rövşən Aydın oğlu idarə edirmiş. Müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alan R.Məmmədov Travmatologiya İnstitutuna yerləşdirilib.

Ombudsman 1874 min manatı hara xərcləyib?

2016-cı ildə İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilin (Ombudsmanın) aparatı üzrə 1894,4 min manat həcmində xərclər smetası təsdiq olunub. Bu da 2015-ci illə müqayisədə 0,1 min manat çoxdur. İl ərzində təyinat qarşı 1875,7 min manat maliyyə-ləşmə açılıb, 1874,8 min manat və ya təyinatın 99%-i həcmində kassa xərci və 1867,9 min manat faktiki xərclənib.

Modern.az-ın məlumatına görə, bu, "2016-cı il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsinə və dövlət büdcəsinin icrasına dair illik hesabat Hesablama Palatasının verdiyi rəyde qeyd edilib.

Ombudsmanın saxlanması üçün 2016-cı ildə sərf edilmiş vəsait 2015-ci illə müqayisədə 60,1 min manat (3,2%) çoxdur. Bununla yanaşı, hesabat ilində mühafizə xərclərinin ödənilməsi məqsədilə "Qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının təşkilatı strukturunun təkmilləşdirilməsi" ilə bağlı xərclərdən əlavə olaraq 2,7 min manat məbləğində vəsait təsdiq olunub və 100% həcmində maliyyəşmə açılaraq xərcə yönəldirilib.

Hesabat ilində faktiki xərc 2,7 min manat məbləğində olub. 2016-cı ildə sərf edilmiş vəsaitin 1479,4 min manatı (78,8%-i) əməyin ödənişi xərclərinə, 283,0 min manatı (15,1%-i) malların (işlərin və xidmətlərin) satın alınmasına, 22,8 min manatı (1,2%-i) təqaüdlər və sosial müavinətlər üzrə, 82,8 min manatı (4,4%-i) digər xərclərə, 9,5 min manatı (0,5%-i) qeyri-maliyyə aktivlərinin alınmasına yönəldilib. Xərclərin tərkibində təqaüdlər və sosial müavinətlər üzrə xərclər 2015-ci illə müqayisədə 49,1% çox icra edilib.

NATO rəsmisi: "Gürcüstan limanlarında qoşun yerləşdirilməyəcək"

"NATO Gürcüstan limanlarında qoşun yerləşdirməyəcək".

APA-nın "apsny.ge" saytına istinadən verdiyi məlumata görə, bunu NATO baş katibinin müavini Rouz Gettemüller deyib.

"NATO Qara dənizdə təhlükəsizliyi Rumıniyada kompleksləşdirilən çoxmillətli briqadanın qüvvələri ilə təmin edəcək. Bu briqadaya ancaq alyans üzvlərinin hərbi birləşmələri daxil olacaq. Bu mərhələdə biz Gürcüstan limanlarında qüvvələrimizi yerləşdirmək niyyətində deyilik. Biz Qara dənizdə təhlükəsizlik kontekstində Gürcüstanla əməkdaşlığımızı həqiqətən qiymətləndiririk", - deyər o söyləyib.

Keçmiş Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinin (OMON) Qazax bölgəsi üzrə sabiq komandiri, Qarabağ əlili, 21 ildir Qobustan həbsxanasında ömürlük məhbus həyatı yaşayan Elçin Əmiraslanov iyunun 1-dən aclıq aksiyasına başlayacaq. Ağır xəstəlikdən əziyyət çəkən E.Əmiraslanov həbs olunduğu ildən bu ilə qədər müalicə alsada, həbsinin 21-ci ilində ona müalicə olunmağa imkan verilmədiyini deyir.

Getdikcə səhhəti ağırlaşan sabiq komandir çıxış yolunu ölüm aclığında görür. Bunu vəkili Elçin Sadiqovla görüşündə özü də deyib. Vəkil "Yeni Müsavat"a açıqlamasında sabiq komandirle görüşü barədə bunları dedi: "O həbs olunana qədər sağlam olub. 2009-cu ildən sonra onda Hepatit C aşkar olunub. Bildirib ki, onu Hepatit C olan iki xəstə ilə bir yerdə saxlayıblar, o zaman xəstəliyə yoluxub. İndi də müalicə olunmaq üçün müraciət etsə də, buna razılıq verilmir. Hazırda ağrıları çox şiddətlənib, halı da çox pisdür. Mənə dedi ki, xəstəlikdən ölməkdənsə, aclıqdan öləcəm. Bununla bağlı aidiyyəti qurumlara müraciətlər etmişik, amma hələ də bizə cavab verilməyib".

E.Əmiraslanovun qızı Aytac Əmiraslanova sonuncu dəfə atası ilə mayın 27-də danışdığını bildirdi: "Atam hər il müalicə almalıdır. Onu da Penitensiar Xidmətə buraxmırlar. Sol əli işləmir, ayağında da problemlər var, bədəninə çoxlu qəlpələr qalıb. Müalicə üçün isə Penitensiar Xidmətə nə üçün atamın buraxılmadığını səbəblərini bilmirik. Atama qarşı orada təzyiqlər olsa belə, heç zaman bizə demir. Əvvəllər cəzasını həbsxananın müalicə hissəsində çəkərdi, indi yerini dəyişdiriblər. Bura da qapalı, qaranlıq bir yerdir, heç bir şəraiti yoxdur. Qızı olaraq, demək olar ki, o aidiyyəti qurumlara müraciət etməmişik, amma heç bir cavab verən yoxdur.

Keçmiş OMON-çu həbsxanada "ölüm aclığına" başlayır

Hepatit C-dən əziyyət çəkən Elçin Əmiraslanovun müalicəsinə icazə verilmir; Penitensiar Xidmət ittihamlara cavab verdi...

dur. Mətbuatda da bu barədə çoxlu xəbərlər getdi, amma reaksiya yoxdur. Atam xalq düşməni deyil ki, O, dövləti, xalqı üçün döyüşən şəxs olub, ermənilərə necə zərbələr vurub, bilənler bilir. Onun etdiklərinin bəlkə də heç yarısını bilmirəm. Yalnız onu istəyirəm ki, atama müalicə almaq üçün icazə versinlər. Bəlkə də atamla bağlı biz bilmədiyimiz nələrsə baş verir. Çünki özü heç vaxt demir. İki aydan bir görüş olur. Axır vaxtlar görüşə gedəndə də bizi incidirlər".

Ömürlük Məhbusların Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin sədri Akif Nağı E.Əmiraslanovla telefonla danışdığını bildirdi: "Hələ ki Elçin bəyin aclığa başlayacağına heç bir reaksiya görmürük. Onun barəsində sizin qəzətdə də yazı getdi, çox ciddi maraq oldu. Mara

var, amma reaksiya yoxdur. Müraciətlərimizi kifayət qədər etmişik. Gözləyirik ki, aclıq aksiyasına Elçin bəy başlayan dan sonra hansı reaksiyalar veriləcək. Aksiyaya başlamasını istəmirik. 21 ildir Elçin bəy həbsdədir və onun cəzasının dəyişdirilməsi ilə bağlı müraciətlərinə belə baxılmır. Artıq bununla bağlı iş Avropa Məhkəməsinə gedib. Heç bir ciddi əsas olmadan həbsdəki üç OMON-çuya ağır cəzalar verilib. OMON-çuların hamısı buraxılıb, yalnız həmin üç şəxsdən başqa. Nə üçün bu üç şəxsin üzərində dayanıblar? Hər dəfə müalicə üçün müraciət edir, deyirlər ki, sənə müalicə olmaz. Niyə axı? Bu kimin tapşırığıdır? Elçin hansı ağır cinayəti törədib ki, onu müalicəyə belə göndərmirlər. Bu insanlığa, humanizmə sığmır".

Penitensiar Xidmətin mətbuat katibi Mehman Sadiqov təmsil etdiyi qurum barəsindəki ittihamlara belə cavab verdi: "İstər məhkumlar olsun, istərsə də həbs olunmuş şəxslər, hər tərəfli tibb xidməti ilə əhatə olunublar. Məhkumun səhhəti hər zaman diqqət mərkəzində olub, hansı cinayəti törətməsindən, hansı müddətə həbs olunmasından asılı olmayaraq. Elçin Əmiraslanov Penitensiar Xidmətin tabeliyindəki həbsxanada saxlanıldığı müddətdə daim səhhətinə ciddi diqqət ayrılıb. Penitensiar Xidmət olaraq, bu və ya digər məhbusun müalicəsinə heç zaman problem törətməmişik, bundan sonra da elə bir şey ola bilməz. Sizin qəzet və digər mətbu orqanlarda onun aclıq aksiyasına başlayacağına səbəbləri ilə bağlı müxtəlif məlumatlar gedib. Söhbət ondan gedir ki, onun saxlanma

şəraiti və ona rəftarla bağlı həmin məhbusun heç zaman şikayəti olmayıb. Vaxtaşırı bu və ya digər anlaşmazlıqlar olub ki, bu da onun öz səhvi ucbatından baş verib. Onu da deyim ki, məhbusların müalicəsi ilə Penitensiar Xidmət yox, Ədliyyə Nazirliyinin Tibb Baş İdarəsinin mütəxəssisləri məşğul olurlar. Son illərdə istər Qobustan həbsxanası, istərsə də digər cəzaçəkmə müəssisələri olsun, məhbusların müalicələrinə dövlət tərəfindən böyük miqdarda vəsait ayrılıb, yeni avadanlıqlar alınıb, mütəxəssislər cəlb olunub. Bir daha deyirəm ki, onun müalicəsi, müayinəsi ilə bağlı heç bir problem yoxdur. Məhkumun aclıq aksiyası ilə bağlı qısa qanunvericiliyin tələblərini deyim ki, məhkumun aksiyaya başlaması, yəni qıddadan imtina etməsi əsaslandırılmalıdır. Burada əgər ciddi problem varsa, məhkum özə ilə saxlanıldığı müəssisənin rəhbərliyinə müraciət edir. Orada qıddadan imtinasının səbəblərini soruşur və bundan sonra məhbus kütləsindən təcrid olunur, həkim nəzarətinə götürülür".

Xatırladaq ki, hazırda həbsdə üç ömürlük OMON-çu məhbus qalıb. Bunlar haqqında bəhs etdiyimiz E.Əmiraslanov, Səfa Poladov və Arif Kazımovdur.

□ Cavansir ABBASLI

"Azərbaycanda kredit mədəniyyəti çox aşağıdır"

Bankların vəziyyəti müzakirə olundu; **Vahid Əhmədov:** "Xarici ölkələrdə banklar insanlara təklif edirlər ki, kredit götürüb, hansısa iş görsünlər, Azərbaycanda isə bunun əksi baş verir"

Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının dəstəyi ilə Tərəfsiz Jurnalistlər İctimai Birliyi "Bank istehlakçıları arasında maliyyə savadlılığına dair maarifləndirmə işinin aparılması" mövzusunda tədbir keçirib. Musavat.com-un məlumatına görə, tədbirdə deputat Vahid Əhmədov, bank mütəxəssisləri, bank işi üzrə təhsil alan tələbələr və jurnalistlər iştirak ediblər. Tədbiri açıq elan edən birliyin sədri Elşad Eyvazlı ölkədə kredit mədəniyyəti barədə müzakirələr aparılacağını bildirdi: "Cəmiyyətdə belə fikir formalaşır ki, banklar insanları soyurlar və onlar buna arqumentlər də gətirirlər. Lakin banklar da bildirirlər ki, bəzən insanlar aldıqları krediti faizsiz şəkildə belə qaytarmırlar. Bu gün qeyd etdiyimiz məsələləri müzakirə edəcəyik".

İlk olaraq söz bank müdiri Ramin Bayramova verildi. R.Bayramov bankların problemləri barəsində danışdı: "İlk növbədə bilmək lazımdır ki, bankların bir nömrəli vəzifəsi vəsaitləri cəlb edib, kredite yerləşdirməkdir. Yəni bankların verdikləri kreditlərin hamısı öz-özünə məxsus sərbəst vəsaitlər deyil ki, bank onları tələb etməkdən imtina etsin. Ona görə də biz əgər insanların maddi vəziyyətini düşünürükse, bu aspektdən bankların da durumuna yanaşa bilərik. Məsələyə həm bank, həm də istehlakçı tərəfdən baxdıqda bugünkü problemlərin obyektiv və subyektiv

səbəblərini görmüş oluruq". Mütəxəssis bank sahəsinin hazırkı durumu və buna səbəb olan faktorları da sadaladı. **Deputat Vahid Əhmədov isə bildirdi ki, əsas məsələ kredit mədəniyyətidir:** "Bu gün Azərbaycanda kredit mədəniyyəti çox aşağı səviyyədədir. Əlbəttə ki, burada insanların da, bankların da günahı var. İnsan borc götürürsə, düşünməlidir ki, bunu qaytara biləcək, yoxsa yox. İkincisi də imzalanmış müqaviləyə də diqqətlə baxmaq lazımdır. İnsan istəyir ki, tez gedib həmin vəsaiti götürsün və müqaviləni diqqətlə oxumur. Nəticədə problemlər yaranır. Banklar

kreditləri birincisi, insanların qoyduqları əmanətlər, ikincisi, Mərkəzi Bankın mərkəzləşmiş kredit portfelini hesabına verirlər. Üçüncüsü isə o bankların ki, xarici dövlətlərlə, maliyyə qurumları ilə razılıqlar var, oradan da müəyyən qədər vəsait götürürlər. Ancaq Azərbaycanda xarici maliyyə qurumları ilə əlaqəsi olan banklar çox azdır. Sadaladığımız üç mənbədən əsas insanlarnın əmanətləridir. Əmanətlərin hansı faizlə götürülməsi bankın da hansı faizlə kredit verməsinə birbaşa təsir edir. İki devalvasiyadan sonra isə Azərbaycanda bank sistemində vəziyyət kəskin şəkildə pisləşdi. Çünki banklar özləri də çox ciddi maliyyə sanksiyasına məruz qaldılar, yüksək miqdarda vəsait itirdilər. Cənab prezident də öz çıxışında qeyd etdi ki, 2016-cı ildə Azərbaycan iqtisadiyyatına ən çox ziyan vuran bank sistemi oldu. Yəni rəqəmlər bunu göstərir".

Deputat bildirdi ki, Azərbaycanda bank sistemində faizlər hər zaman çox yüksək olub: "Elə bank olub ki, 30-35

faizlə insanlara kreditlər verib. Ancaq elə banklar da olub ki, normal şəkildə fəaliyyət göstəriblər. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının yaradılmasında məqsəd odur ki, bank sistemində sağlamlaşdırılma əməliyyatları həyata keçirilsin. Xarici ölkələrdə belədir; banklar insanlara təklif edirlər ki, kredit götürüb, hansısa iş görsünlər. Azərbaycanda isə bunun əksi baş verir. Banklar hazırda bəzi kredit götürən vətəndaşlara gücləri çatdığı formada köməklik edirlər. Ancaq hər kəsə güzəştə getmək də mümkün olan şey deyil. Hazırda ölkədə 32 bank fəaliyyət göstərir, hesab edirəm ki, bu da çoxdur. Normal fəaliyyət üçün banklar müəyyən qədər nizamnamə kapitalına malik olmalıdırlar. Düşünürəm ki, növbəti aylarda da bəzi banklar bağlanacaq. Mən əslində heç zaman bunun tərəfdarı olmamışam. Çalışmaq lazımdır ki, bir neçə bank bir bank ətrafında birləşsin və ümumi kapitalı toplansın ki, insanlara kredit verə bilsinlər".

Vahid Əhmədov manatın

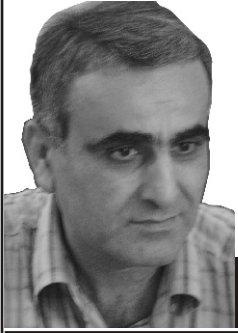
məzənnəsi ilə bağlı baş bankir Elman Rüstəmovun jurnalistlərə verdiyi açıqlama barəsində də danışdı. O bildirdi ki, həqiqətən də manatın indiki vəziyyətdə saxlamaq mümkündür:

"Manatın ucuzlaşması ilə bağlı məsələ çox ciddidir. Bəllidir ki, bir neçə aydır manatın məzənnəsi qorunub saxlanılır. Bu elə-belə baş vermir və müəyyən işlər görülür. Manatın qiymətindən, idxal-ixrac əməliyyatından, maliyyə bazarındakı tələb və təklifdən asılıdır. Əgər bu proseslərə normal nəzarət olarsa, doğrudan da heç bir problem olmaz. Hazırda idxal-ixrac əməliyyatında ilk dəfə olaraq Azərbaycanda müs-

bət saldo yaranıb. Yəni biz idxalı azaldıq, ixracı isə çoxaltmışıq. 2016-cı ildə isə bu belə deyildi. Müsbət saldonun yaranması manata birbaşa təsir göstərir. İkincisi isə pul-kredit siyasətinə də ciddi nəzarət həyata keçirilir. Manatın xərclənməsinə bu cür nəzarət olacaqsə, məzənnəni qoruyub saxlamaq mümkündür. Ancaq burada bir məsələ də real sektorun inkişafıdır. Manatın qoruyub saxlamaq mümkündür, bir şərtlə ki, real sektorda vəsaitdə problem yaranmasın".

Daha sonra deputat və mütəxəssislər verilən suallara ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

□ Əli RAİS
□ Fotolar müəllifindir.

Türkiyəmizlə omuz-omuz!

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Bu günlər Rusiya ilə Azərbaycan arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 25 illiyi tamamlandı. Əsrin 1/4-i ilk baxışda kiçik müddət deyil. Ancaq yaxın tarixdən qaynaqlanan bir əndişə hələ də qalır: gerçək belədir ki, Rusiya bu gündəlik müstəqilliyimizi həzm edə bilməyib.

Buna ən böyük sübut - hələ SSRİ dövründən Kremlin körküklədiyi və 29 ildir davam edən Qarabağ problemidir. İndi az qala, uşaq da bilir ki, buna başlıca əngəl Rusiyadır. Məhz Rusiya Azərbaycanın özünün bütün ərazisinə tam nəzarəti bərpa edə bilməməsi üçün 29 ildir əlindən gələni edir.

Bundan ötrü Moskva işğalçı Ermənistanı Azərbaycan dövləti üzərində Damokl qılıncı kimi saxlayır, bəsləyir, hər an Azərbaycanın suverenliyinə qarşı qışqırtmaq üçün hazır vəziyyətdə saxlayır. Bunun bir adı da Azərbaycan əleyhinə Ermənistanla şərikli işğalçılıqdır.

Əslində ötən əsrin 20-ci illərindəki beynəlxalq duruma bənzər bir şərait, şərtlər olsaydı, o zaman heç kəsin şübhəsi olmasın ki, Rusiya Ermənistanla heç şərikli işğalçılığa da lüzum görməz, müstəqil Azərbaycanı birbaşa özü işğal etmək fikrinə düşərdi.

Bu mənada hazırda şimaldan işğal təhlükəsi ehtimalı ciddi sayılmasa da, Qarabağ konfliktini qaldıqca bütövlükdə təhlükənin aradan qalxması da saymaq mümkün deyil. Son vaxtlar şimaldan ölkəmiz əleyhinə artan de-marşlar da ən əvvəl bunun təzahürüdür. Hər halda tarix üçün 25 il heç nədir. Odur ki, 100 il öncəki kimi yenə ifrat ayıq-sayıq olma- mız gerekir.

Doğrudur, Rusiya hərbi cəhətdə Azərbaycanda artıq mövcud deyil, sonuncu Rusiya hərbi bazası - Qəbələ RLS illər öncə ərazimizdən çıxarılıb. Fəqət, Rusiya regiondadır, qonşuluğumuzda, qulağımızın dibində, Ermənistanıdır, Gürcüstandan qopardığı separatə Abxaziya və Cənubi Osetiya bölgələrindədir, Xəzərdədir. Ən betəri odur ki, Rusiya bölgəyə yönəlik mərkəli planlardan əl çəkməyib. Azərbaycanda marığa yatmış Rusiyanın "5-ci kolonu" da ki, çağbacağ yerində.

Bu xüsusda Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Qriqori Karasinin bugünlərdə Azərbaycanla diplomatik əlaqələrin qurulmasının 25 illiyi ilə bağlı söylədiyi bir fikir diqqət çəkir. Nazir müavini diplomatik dildən tərcümədə belə bir söz işlədib ki, gərək nə Azərbaycan, nə də Ermənistan bizdən inciməsin, çünki Rusiya onların hər ikisinə silah verir, balans qoruyur.

Bir az da minnət qoymaq kimi çıxır, deyilmi? Yəni ki, "biz nə Bakının, nə də İrəvanın xətrinə dəymirik". Halbuki kimin "xətrinə" deyilib, çoxdan məlumdur - bu, ərazisinin 20%-i rusun əli ilə işğal edilən Azərbaycandır. Bu üzündən ortada balans söhbəti-filan da ola bilməz. Moskva tərəflərə silahı böyük həvəslə, lakin sırf öz maraqları naminə verir.

Moskvanın yaxın hədəfi - hər iki ölkəni öz asılılığında saxlamaq, Bakı və İrəvana təzyiq imkanlarını itirməmək, eyni zamanda silah satmaqla büdcəsini zənginləşdirmək, uzaq hədəf isə bölgədə mövcudluğunu gücləndirmək və fürsət düşən kimi bölgənin aparıcı dövləti Azərbaycanın suverenliyi və müstəqilliyinə son qoymaqdır (*Ermənistan onsuz da Rusiyanın ucqar quberniyası kimidir*).

Amma nə yaxşı indiki beynəlxalq şərait nə qədər qəliz olsa belə, hər halda, 100 il öncəsindəkindən fərqlənir - Azərbaycanın xeyrinə. İndi Azərbaycanın tamhüquqlu üzv olduğu BMT var - hərçənd Putin Rusiyası vaxtaşırı BMT Nizamnaməsini də ayaqaltı edir.

Azərbaycanın xeyrinə işləyən ikinci mühüm faktor əlbəttə ki, Türkiyə amilidir. Yenə nə yaxşı ki, 100 il öncəki, xarici təcavüzlə üzleşmiş Türkiyə ilə müqayisədə qardaş ölkə indi qat-qat güclü, Azərbaycana lazımı siyasi-hərbi dəstək vermək gücündə olan böyük dövlətdir, regional supergücdür.

O üzündən Azərbaycan öz arxasını ən əvvəl Türkiyəmizə möhkəm söykəməlidir. Bizim Rusiyaya qarşı nıcatımız qardaş məmləkətlə əbədiyyən omuz-omuzla olmaqdır! Qardaş çiyindən etibarlı sipər ola bilərim? Unutmayaq, 99 il öncə müstəqilliyimizi ən əvvəl o səbəbə itirmişdik ki, düşmən qüvvələr aramızda girə, iki qardaş ölkəni təkləyə bilmişdilər.

Bir daha belə səhvi yapmaq lüksümüz yox.

Bakıda həbsdə olan İsrail əsilli Rusiya vətəndaşı, blogger Aleksandr Lapşinin istintaqı başa çatıb və yaxın günlərdə iş məhkəməyə göndəriləcək.

dakı məhkəmənin Lapşinə və rəcəyi qərara Moskva qarışma- malıdır. Qarışmaq istəsə, Moskva onları konqreslə bağlı qərarını xatırlatmaq lazım gələcək. Lapşin sucludur. Birinci, Azərbaycanın icazəsi ol-

gərə Azərbaycanı təzyiq edə- cəyini əvvəlcədən proqnozlaşdır- malı idilər. Artıq geriye yol yox- dur. Lapşin qısa müddətdə həbsdən azad edilərsə, bu, Azər- baycanın Rusiyanın təzyiqlərindən çəkdiyini anlamına gələcək.

aylarında işğal olunmuş ərazilərə daxil olmuşdu.

O, qanunsuz rejimin beynəlxalq səviyyədə təbliğ edilməsi məqsədilə internet sosial şəbəkəsində özünə məxsus "http://puerrtto.livejournal.com"

"Lapşin məhkəmədə layiqli

çəzasını almalıdır, ondan sonra..."

Məhkəməsi başlamaq üzrə olan bloggeri nə gözləyir-onun əfv edilməsi mümkündür?

Hazırda əsas müzakirə olunan məsələlərdən biri də Lapşinə hansı cəzanın verilə biləcəyidir. Onun həbsxanaya, yoxsa evinə dənəcəyi suallar vardır.

A.Lapşinə oxunacaq hökmdən sonra onun prezident İlham Əliyev tərəfindən əfv olunma biləcəyi ilə bağlı iddialar da meydana çıxıb. Özü də bir nəfərlik əfv sərəncamının imzalanacağı və həmin bir nəfərin də blogger olacağı bildirilir.

Politoloq Elxan Şahinoğlu Lapşinin hansı halda əfv edilə biləcəyinin mümkünlüyündən söz açdı: "Fikrimcə, əvvəlcə Lapşin məhkəmədə layiqli cəzasını almalıdır, ondan sonra onun əfvi mümkündür. Sadəcə, mənə elə gəlir ki, tələsmək lazım deyil. Elə etmək lazımdır ki, Lapşini Dilqəm Əsgərovla dəyişdirə bilək. Ən azı buna çalışmaq lazımdır. Hər ikisi Rusiya vətəndaşıdır. Həm də Lapşin sərbəst buraxıldıqdan sonra yenidən Azərbaycanın ünvanına ağzına gələni danışıcaq. Buna şübhə etməm. Rusiyanın Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmasına imkan vermək olmaz. Necə ki, Moskva məhkəməsi Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin qeydiyyatının ləğvinə qərar verib, eləcə də Bakı-

madan Dağlıq Qarabağa gəlib. Doğrudur, başqaları da Dağlıq Qarabağa icazəsiz gəlir və onların isimləri qara dəftərə salınır. Ancaq Lapşin olayı fərqlidir. Lapşin qadağaya rəğmən, ikinci pasportla Azərbaycana gəlib və bununla bizi lağa qoymağa çalışıb".

Politoloq Azərbaycan tərəfin bloggerin ekstradisiyası zamanı onun nəticələrini düşünmək məcburiyyətində olduğunu da qeyd etdi: "Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları Lapşinin Belarusdan ekstradisiyasına qərar verdikdə bunun nəticələrini düşünmək məcburiyyətində idi. Yəni Rusiyadakı müxtəlif mərkəzlərin Lapşinin həbsinə

Ona görə təzyiqlərə dözmək lazımdır".

Qeyd edək ki, ayrı-ayrı dövlətlərin vətəndaşlığını daşıyan A.Lapşin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yaşayan digər şəxslərlə qabaqcadan əlbir olub, cinayət əlaqəsinə girərək, "Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında", "Pasportlar haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarının tələblərini kobud surətdə pozmaq-mühafizə orqanları Lapşinin dövlət sərhədini müəyyən edilmiş sənədlər olmadan və nəzarət-buraxılış məntəqələrindən kənarda keçərək 2011-ci ilin aprel və 2012-ci ilin oktyabr

səhifəsində səyahət etdiyi dövlətlər arasında Azərbaycan və Ermənistanla yanaşı, Dağlıq Qarabağı da müstəqil dövlət kimi qeyd etməklə, həmçinin 6 aprel və 29 iyun 2016-cı il tarixli müraciətlərində işğal olunmuş ərazilərdə qanunsuz fəaliyyət göstərən rejimin "müstəqilliyini" dəstəkləməklə Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazi bütövlüyünün parçalanmasına yönələn açıq çağırışlar edib.

A.Lapşinin hərəkətlərində dövlət əleyhinə yönələn açıq çağırışlar və dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə əməllərinin tərkib əlamətləri olduğundan Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində fakta görə, Azərbaycan Cinayət Məcəlləsinin 281.2 (dövlət əleyhinə yönələn açıq çağırışlar) və 318.2-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə cinayət işi qaldırılıb və barəsində dövlətlərarası axtarış elan edilib.

Ötən ilin dekabrında Minsk məhkəməsinin qərarı ilə həbs edilən A.Lapşinin bu ilin fevralında Azərbaycan hökuməti Bakıya ekstradisiyasına nail olub.

□ **Cavanşir ABBASLI**

Baş Prokurorluq AXCP sədrinin müavini haqda açıqlama yaydı

Gözəl Bayramlı 2015-ci ilin yanvar ayından hazırkı vaxtadək 41 dəfə Gürcüstana səfər edib

"Məlumat verildiyi kimi, 1962-ci il təvəllüdü Bakı şəhər sakini Bayramlı Gözəl Oruc qızı 25 may 2017-ci il tarixdə Dövlət Sərhəd Xidmətinin Qazax rayonu ərazisində yerləşən "Şıxlı" Sərhəd Nəzarəti Məntəqəsini keçməklə Gürcüstandan Azərbaycan Respublikasına gələn külli miqdar təşkil edən 12 min ABŞ dolları məbləğində nağd pul vəsaitini bəyan etməyərək əl yükünün içərisində gizlədilmiş halda keçirdikdən sonra Dövlət Sərhəd Xidməti və Dövlət Gömrük Komitəsinin əməkdaşlarının birgə tədbiri nəticəsində saxlanılıb".

APA-nın xəbərinə görə, bu barədə Dövlət Sərhəd Xidməti və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətlərinin birgə məlumatında deyilir.

Məlumatda bildirilir ki, "Sınıq

Körpü" gömrük postunda yerləşən rentgen qurğusunda G.Bayramlıya məxsus sellofan paketə baxılarkən monitora şübhəli predmet görüntüsü aşkar edilib, bu səbəbdən ona üzərində və əl yüklərində gömrük nəzarətinə mütəlaq bəyan edilməli və ya gömrük nəzarətindən gizlədilmiş malların könüllü olaraq təqdim olunması təklif edilib, G.

Bayramlı üzərində və əl yüklərində bəyan edilməli olan hər hansı bir malın olmadığını bildirib.

Bundan sonra G.Bayramlıya məxsus əl yüklərinə baxış keçirilib və əl yükündəki sellofan torbanın içərisindən ümumilikdə 12 min ABŞ dolları məbləğində pul aşkar olunaraq götürülüb.

Faktla bağlı Dövlət Sərhəd Xidmətinin İstintaq və Təhqiqat İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 206.1-ci (qaçaqmalçılıq) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. İş üzrə müvafiq ekspertizalar təyin edilib, digər təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri yerinə yetirilib.

G.Bayramlı 26 may 2017-ci il tarixdə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək ona Cinayət Məcəlləsinin qeyd edilən maddəsi ilə ittiham elan edilib və Səbəyel Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində 3 ay müddə-

tinə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Məhkəmə qərarları əsasında G.Bayramlının Suraxanı rayonu, Qaraçuxur qəsəbəsindəki və Nərimanov rayonu, Təbriz küçəsindəki mənzillərində axtarış aparılıb və mənzillərdən 1000 avro məbləğində nağd pul, G.Bayramlının adına Gürcüstan banklarının birindən 17 aprel 2015-ci il tarixli qəbzə 100 min rus rublu, həmin tarixli digər qəbzələ isə 2 min ABŞ dolları məbləğində nağd pul alınması barədə məlumatlar əldə edilib. Ayrı-ayrı şəxslərin adlarına 8 aprel 2015-ci il tarixdə 270 min rus rublu və 4 min 700 ABŞ dolları məbləğində vəsaitlərin müvafiq olaraq 5.076 və 4.982 manata dəyişdirilərək qəbul edilməsinə dair bank çıxarışları və digər sənədlər aşkar edilərək götürülüb.

"İş üzrə toplanmış istintaq materialları ilə həmçinin müəyyən edilib ki, Gözəl Bayramlı 2015-ci ilin yanvar ayından hazırkı vaxtadək 41 dəfə Gürcüstana səfər edib, lakin heç vaxt üzərində hər hansı pul vəsaitinin olmasını bəyan etməyib.

Hazırda iş üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir", - deyərək məlumatda qeyd olunur.

2000

-ci ilin sonlarında Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana səfəri zamanı planlaşdırılan uğursuz sui-qəsd planı haqda məlumatlar yenidən mətbuatın gündəminə qayıdıb. Həmin səfər zamanı qonşu dövlətin prezidentinə sui-qəsdin planlanması haqda Rusiyanın "5-ci kanal"ında yayımlanan Andrey Karaulovun müəllifi olduğu "Həqiqət anı" verilişində yer ayrılıb.

İllər öncə yayımlanan proqramda verilişin aparıcısı İndiyə qədər Kremlin sahibinə rəsmi olaraq 6 dəfə sui-qəsdin təşkil olunduğunu söyləyib. Sui-qəsd yerlərindən biri kimi Bakı göstərib. Verilişin Putinə qarşı Bakı sui-qəsd barədə hissəsində Heydər Əliyevin Rusiya mətbuatına verdiyi açıqlama da yer alıb. 2002-ci ildə alınan müsahibədə H.Əliyev Putinə sui-qəsdə qarşı lazımı tədbirlərin görüldüyünü bildirib. Həmin müsahibədən aydın olur ki, sui-qəsd planı 2000-ci ilin sonlarında Putinin Bakıya səfəri zamanı planlanıb.

Həmin müsahibədən sitat: "Biz istəmədik özümüzü reklam edək, ona görə də danışmırdıq. Onsuz da FSB bilirdi. Putinin Bakıya uçuşundan əvvəl onlar bilirdilər ki, biz tədbirlər görürük. Bizim nazir dedi ki, terrorun həyata keçirilməsinin qarşısını almaq üçün hansı işlər görüldü".

Verilişdə həmçinin o dövrdə Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinə rəhbərlik edən Namiq Abbasovun 2003-ci ildə verdiyi müsahibə yer alıb. Abbasov çıxışı zamanı Putinə

qarşı sui-qəsd planlaşdırılan terrorçu haqqında məlumat verib: "Bu, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin builki fəaliyyətində ən gərgin iş idi. Bu şəxs İraq vətəndaşı Kənan Əhməd Rüstəmdir. O, həm Əbdürrəhman Buxari, həm Əbusəid Kürdi, həm də Kənan Əhmədoviç Maqomedov idi. Bu le-qəblərlə o, terrorçular dünyasında məşhur idi. Bu şəxs Əfqanıstan və Çeçenistanda təlim keçmişdi. O, çeçenlərlə bir yerdə vuruşmuşdu. Dəqiq demək mümkün deyil ki, o, nə zaman Putinə qarşı sui-qəsd planını hazırlayıb. Bu şəxsə çoxlu sayda partlayıcı maddələr vardı. Bu, çətin sistem idi. İndiyə qədər bizim mütəxəssislər əldə hazırlanan partlayıcı qurğular arasında beləsinə görməmişdilər. Sözügedən şəxs bombanı yerləşdirərək onu telefon vasitəsilə partlatmağı planlaşdırırdı. O, Putini məhz Bakı səfəri zamanı qətlə yetirmək istəyirdi".

Verilişdən belə aydın olur ki, Putin terrorçu-kamikadze tərəfindən sui-qəsdə məruz qalmalı imiş. Amma xüsusi xidmət orqanları onu vaxtında zərərsizləşdirə biliblər.

Bakıda Putinə sui-qəsd planı: niyə gündəmə 17 il sonra qayıtdı?

Qabil Hüseynli: "Görülən işlərə kölgə salmaq niyyətləri var"

Vladimir Putin

Karaulov verilişdə Rüstəmin İndiyə qədər Azərbaycanda, Bakının 42 kilometrliyində yerləşən həbsxanalardan birində saxlanıldığını da açıqlayıb: "Azərbaycanda ömürlük məhbusların saxlandığı bir həbsxana mövcuddur və Bakının yaxınlığındakı Qobustan qəsəbəsində yerləşir. Elə buna görə də Qobustan həbsxanası adı ilə məşhurdur".

Bəs Karaulovun 2008-ci ildə təqdim etdiyi verilişin indi, üstündən 9 il ötəndən sonra yenidən gündəmə qaytarılması kimə, niyə lazımdır? Azərbaycan üçün həssas dövəmdə belə məlumatların yayılmasını təsadüf hesab etmək olarmı?

Politoloq Qabil Hüseynli deyir ki, Putinə zaman-zaman sui-qəsd cəhdləri olub. Yada salır ki, sonuncu belə cəhd İ-

tambulda "G-20" sammiti keçirilərkən qeydə alınıb: "Sui-qəsd İŞİD tərəfindən hazırlanmışdı. Türkiyənin xüsusi xidmət orqanları sui-qəsd planını vaxtında üzə çıxarıb tədbir gördülər. Yeni Putinin müxtəlif xarici səfərləri həm də terror qruplaşmalarının hədəfində olur. Ona sui-qəsdlər planlanır. Amma xüsusi xidmət orqanları bu sui-qəsd planlarının üstünü açıq və ya başqa səbəblərdən belə planlar gerçəkləşdirilə bilmir. Bu nöqtəyi-nəzərdən Putinin Azərbaycana uzaq 2000-ci ilin sonlarındakı səfəri zamanı sui-qəsd planı haqda məlumatların dövrüyyəyə girməsini təsadüfi hesab etmək olmaz".

Politoloq deyir ki, bu məsələnin yenidən gündəmə gətirilməsi Azərbaycanı istəməyən qüvvələrin sifarişi ola bilər: "İllərdir Azərbaycan bir-bi-

rinin ardınca keçirilən və bütün dünyada maraqla izlənən tədbirlərə ev sahibliyi edir. "Evrovision" yarışması, Avropa Oyunları, İslam Həmrəylik Oyunları bütün dünyada maraqla izləndi, ölkəmizə həmin tədbirlərə izləmək üçün dünyanın 4 bir tərəfindən xeyli insanlar gəlib. Son belə tədbir Bakıda 4-cü Humanitar Forumun keçirilməsi oldu. Forumda sabiq prezidentlər, baş nazirlər, hökumət üzvləri iştirak edirdilər. Bakı artıq beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi mühüm bir mərkəzə çevirilib. Bütün bu tədbirlərdə təhlükəsizlik tədbirləri ən yüksək səviyyədə olub, heç bir fəvqəladə hadisə baş verməyib. 2000-ci ildə Azərbaycana səfəri zamanı Putinə sui-qəsd planının olması haqda məlumatların indi gündəmə gətirilməsi kimlərin Bakının beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi məkan kimi populyarlaşmasına qarşı olduğunu göstərir. Görülən işlərə kölgə salmaq niyyətləri var".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Terror "cini" şüşədən çıxır

İraq və Suriyada məğlub edilən İŞİD-in dünyanın digər bölgələrinə yayılması təhlükəsi var; coğrafiya çox genişdir

İŞİD terror təşkilatı İraqda mövqelərini itirdikdən sonra "yer altına" çəkilib. Bir sıra terror üzrə mütəxəssislərə görə, İraq və Suriyada məğlub olan qruplaşma "əl-Qaidə" metoduna - yəni gizli şəkildə terror törətmək və bəlli bir yerdə mövcud olmamaq taktikasına keçib.

Qeyd edək ki, İŞİD meydana gəldiyi ilk gündən digər terror qruplaşmalarından fərqli olaraq müəyyən bir ərazidə mövcud olub. Daha sonra İraq və Suriyada 100 min kv.km ərazini işğal edən qruplaşma 2014-cü ildə İraqın ikinci böyük şəhəri Mosulu (2 milyon sakin - K.R.) işğal etdikdən sonra "xilafət" elan edib. Bu dövrdə qruplaşmanın nəzarət etdiyi ərazilərdə 12 milyon insan yaşayıb.

Ancaq tezliklə İŞİD-in dünyanın digər bölgələrində "əyalətləri" peyda olub. İlk olaraq 2014-cü ilin payızında Misirin Sina yarımadasında peyda olan Beyt əl-Makdis qruplaşması bir neçə terror aktı törədib və İŞİD-ə biət etdiklərini bəyan edib. Əsasən hökumət qüvvələrinə, ordu və hüquq-mühafizə orqanlarına hücum edən qruplaşmaya qarşı hökumət bir sıra əməliyyatlar keçirsə də, nəticə olmayıb.

İŞİD-in ikinci böyük "əyaləti" Afrikada yerləşən "Boko Haram" qruplaşmasıdır. 2000-ci illərin əvvəllərində yaranan radikal təkfirçi ideyalar üzərində qurulmuş təşkilat 2014-cü ildə İŞİD-ə biət etdiyini bəyan edib. Bundan sonra "Boko Haram" fəallığını da-

ha da artırıb, hətta qonşu Kameruna da hücum çəkib.

İŞİD-in 3-cü böyük əyaləti hazırda daxili müharibənin davam etdiyi Liviyadadır. 2014-cü ildə Liviyanın şərqində Dərnə şəhərini ələ keçirən İŞİD silahlıları İŞİD lideri əl-Bağdadiyə biət ediblər. Bundan sonra Əl-Bağdadi Mosuldan Yəmən əsilli bir nəfəri Dərnəyə göndərərək və bu şəxsin rəhbərliyi altında Dərnədə "əmirlik" qurulduğunu elan olunub. Artıq Dərnədə tamamilə "şəriət" qaydaları tətbiq olunur, gündəlik namaz vaxtlarında mağazalar, işə obyektleri qapadılır. Buna əməl etməyənlər isə cəzalandırılır.

İŞİD-in daha bir "əyaləti" isə Şimali Qafqazdır. Burada

fəaliyyət göstərən cihadçı Qafqaz Əmirliyi qruplaşmasından ayrılan və "əmir" Süleymanın rəhbərlik etdiyi qruplaşma İŞİD-ə biət edib.

İŞİD-in son bir ildə ən fəal təşkilatı isə Əfqanıstanda fəaliyyət göstərir. Hazırda aktiv şəkildə əməliyyatlar keçirən Əfqanıstan qruplaşması "Tövhid Briqadası" adlanıb və qruplaşma İŞİD liderinə biət edib.

Bundan başqa, Rusiya daxil olmaqla, bir çox ölkələrdə terror təşkilatı kimi qəbul edilən Özbəkistan İslami Hərəkatı (ÖİH) İŞİD-ə biət etdiyini elan edib. Təşkilat Əfqanıstan və İran kimi Orta Asiya ölkələrini əhatə edən Xorasan bölgəsində şəriət qaydalarına söykənən sələfiyönlü "İslam Dövləti" qurduğunu bəyanlayıb.

Qeyd edək ki, iki il əvvəl BMT-nin sabiq baş katibi Pan Gi Mun Təhlükəsizlik Şurasına məruzəsində dün-

yanın müxtəlif hissələrindən İŞİD terror təşkilatına 34 silahlı qruplaşmanın qoşulduğunu və onların sayının daha da artacağını bildirdi. Baş katib Liviya, Özbəkistan, Pakistan, Nigeriya və Filippin kimi ölkələrdən olan İŞİD-ə bağlı qrupların fəal olduğunu, İŞİD-in Qərbi və Şimali Afrika, Yaxın Şərq, Cənubi və Cənub-Şərqi Afrikada cəmi 18 ay ərzində yayıldığını ciddi təhlükə olaraq qeyd edib.

Yeri gəlmişkən, son olaraq iki gün əvvəl İŞİD terror qrupu Filippinin Maravi şəhərini işğal etməyə çalışıb. İŞİD-ə bağlı Maute terror təşkilatı ilə hökumət qüvvələri arasında döyüşlər Maravide davam edir. Bölgədən ələ edilən məlumatlara görə, polis Maute tərəfindən qətlə yetirilən əsirlərin meyitlərini tapıb. Hətta beynəlxalq media orqanları şəhər məktəbi binasına terrorçuların İŞİD bayrağı-

nın taxıldığı anları görüntüləyib.

Qeyd edək ki, hazırda İŞİD İraqda ciddi şəkildə sıxışdırılıb. Mosulun sadəcə 4 kv.km ərazisinə nəzarət edən İŞİD bu əraziləri də sürətlə itirir. Qruplaşma İraqda sahib olduğu bölgələrin böyük əksəriyyətini itirib. Amma buna baxmayaraq, terrorçu şəbəkə hələ də müqavimət göstərir. Ötən gün İraq paytaxtında İŞİD üzvünün törətdiyi partlayış nəticəsində 26 nəfər ölüb. Bu terror qruplaşmanın son savaqdakı məğlubiyyətin əvəzini çıxması cəhdi olmaqla yanaşı, yeni taktikanın xəbərçisidir. Zəbt etdiyi torpaqları itirdikcə İŞİD "əl-Qaidə" metodu ilə gizli terror təşkilatı kimi fəaliyyətini davam etdirəcək. Bu ilin əvvəlində Britaniyada İŞİD-in məsuliyyətini üzərinə götürdüyü iki terror aktı baş verib. Ümumiyyətlə, Avstraliyadan Amerikaya qədər dünyanın müxtəlif ölkələrində İŞİD tərəfdarları var. Qruplaşmanın tərkibində müxtəlif vaxtlarda 30 min nəfərdən çox əcnəbi vuruşub, onların bir hissəsi öldürülüb, bir hissəsi geri qayıdanda ölkələrində həbs olunub, bir hissəsi isə hələ də aktivdir. Heç şübhəsiz ki, İraq və Suriyadan çıxarıldıqdan sonra qruplaşma Filippinə qədər fərqli torpaqlarda öz gücünü göstərməyə çalışacaq.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

“Statoil”in icraçı vitse-prezidenti İlham Əliyevlə görüşdü

Mayın 30-da Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev “Statoil” şirkətinin beynəlxalq inkişaf və istehsal üzrə icraçı vitse-prezidenti Lars Kristian Baxerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Virtualaz.org-un məlumatına görə, Azərbaycanın uzun illərdə “Statoil” şirkəti

ilə uğurla əməkdaşlıq etdiyini vurğulayan dövlət başçısı şirkətin baş icraçı direktoru Eldar Saetre ilə Davosda keçirdiyi görüşü məmnunluqla xatırlayıb. Bakıda keçiriləcək 24-cü Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz sərəhsinin əhəmiyyətinə toxunan prezident İlham Əliyev “Statoil” şirkətinin ənənəvi olaraq bu sərəhsində iştirak etdiyini vurğulayıb.

“Statoil” şirkətinin beynəlxalq inkişaf və istehsal üzrə icraçı vitse-prezidenti Lars Kristian Baxer Respublika günü münasibətilə dövlət başçısına təbriklərini çatdırıb. Bakıda keçirilən Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz sərəhsinin önəmini qeyd edən Lars Kristian Baxer şirkətin nümayəndə heyətinin bu tədbiri səbirsizliklə gözlədiyini deyib. “Statoil” şirkətinin SOCAR ilə uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirdiyini vurğulayan Lars Kristian Baxer şirkətin “Azəri-Çıraq-Günəşli” layihəsində iştirakından böyük məmnunluq hissi keçirdiklərini söyləyib.

Görüşdə Azərbaycanla “Statoil” şirkəti arasında əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Mehriban Əliyeva yaşayış kompleksinin təməlqoyma mərasimində

Mayın 30-da Bakının Qaradağ rayonunun Qobu qəsəbəsinin ərazisində məcburi köçkün ailələri üçün yaşayış kompleksinin təməlqoyma mərasimi keçirilib.

Azərbaycanın birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak edib. Azərbaycanın birinci vitse-prezidenti kompleksin təməlini qoyub. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva mərasimdə çıxış edib.

Sonra baş nazirin müavini Əli Həsənov, “Paşa İnşaat” şirkətinin layihə rəhbəri Kamil Əliyev, Şuşa rayonundan məcburi köçkün Vəsilə Xəlilova çıxış ediblər.

Artur Rasi-Zadə də Beynəlxalq Bank danışıqlarına qoşuldu

Azərbaycanın baş naziri Artur Rasi-Zadə Qazaxıstanın baş naziri Bakıttan Sagintayevlə Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ətrafında yaranmış vəziyyəti müzakirə edib.

Xatırladaq ki, Qazaxıstanın Vahid yığım pensiya fondu ABB-nin qiymətli kağızlarına təxminən 250 milyon dollar vəsait yatırılıb. Bu

borc öhdəlikləri də bankın borclarının restrukturizasiyası planına daxil edilib. Həmin plan bugünlərdə Londonda investorlarla müzakirə olunub.

B.Sagintayev Qazaxıstan hökumətinin iclasında bildirib ki, Azərbaycanlı həmkarı onu bankın bütün kreditörünə borcların qaytarılması prosesində hərtərəfli dəstək göstəriləcəyinə əmin edib.

Mayın 21-də Səudiyyə Ərəbistanında keçirilən “Ərəb-İslam-Amerika” sammiti hələ də dünya gündəminin əsas hadisələrindən biri olaraq müzakirə olunur. ABŞ prezidentinin Ər-Riyada gəlməsi, Kral Salmanla 350 milyard dollar dəyərində anlaşma, yeni hərbi koalisiyanın yaranması haqda razılaşma müsəlman aləmində və ümumilikdə dünyada sətirəzlərlə qarşılanıb.

İlk növbədə ona görə ki, Yaxın Şərqdə yeni hərbi blokun qurulması və onun döyüşən hərbi gücünün yarıdılması yeni savaş deməkdir. Bu isə onsuz da ağır, yorucu terror müharibələrinin davam etdiyi bölgə üçün ağır və ümitsiz gələcək vəd edir. İkincisi, Səudiyyə Ərəbistanı kimi zəngin ehtiyatlarla malik ölkə 350 milyardlıq bir vəsaiti ABŞ-dan silah almağa deyil, ölkənin inkişafına xərcləyə bilərdi.

Almaniyanın xarici işlər naziri Ziqmar Qabriyel deyib ki, böyük silah müqaviləsi Yaxın Şərqdə gərginliyi aşağı salmayacaq. Nazirin sözlərinə görə, həddən artıq silahlanma bölgəyə yalnız yeni müharibə vəd edir. Məsələ ondadır ki, hazırda faktiki olaraq Liviyada (yerli siyasi qüvvələr və radikal qruplaşmalar arasında) daxili müharibə gedir, Yeməndə isə 10 ərəb-müsəlman ölkəsinin təşkil etdiyi hərbi koalisiya 3 il əvvəl üsyan edərək hökuməti ələ keçirmiş Husi üsyançılarına qarşı savaşır. Suriyada dünyanın az qala hər yerindən gəlmiş silahlılar, silahlı müxalifət, hakimiyyət, Rusiya, ABŞ, İran və digər ölkələrin hərbi qüvvələrinin də qarışdığı ağır, yorucu müharibə davam edir. İraqda isə İŞİD-lə müharibə mövcuddur. Bundan başqa, Əfqanıstan, Pakistan, Misir, eləcə də Somali, Nigeriya kimi Afrika ölkələrinin bir araya gələrək ABŞ-ın rəhbərliyi ilə yeni hərbi alians yaratması və əsas hədəf kimi İran-Səudiyyə qarşıdurmasının göstərilməsi müsəlman dünyasında ağır böhranın təzahürüdür.

Son hadisələrin ən böyük təsiri müsəlman aləmində hiss olunmaqdadır. Səudiyyə Ərəbistanı və İran arasında gərginlik dərinləşdikcə digər müsəlman ölkələri bu qarşıdurmada yer alma istəmir. İran mətbuatının yazdığına görə, daha əvvəl Səudiyyə Ərəbistanı ilə yaxın mütəfiq olan, eyni zamanda İranla həmsərhəd ölkə olan Pakistan hökuməti İrana qarşı koalisiyaya qatılmayacağını bəyan edib.

Səudiyyə Ərəbistanının

ri ilə bölgədə yarana biləcək yeni müharibə ocaqları Qətər kimi kiçik ölkələri zərbə altında qoya, böyük fəlakətlərə səbəb ola bilər.

Bu məsələdə daha bir aktiv səbəb isə ABŞ-la yaxın

lomatiyanı davam etdirmək, xüsusən də Suriyada mövqelərini möhkəmləndirməyə çalışır. Son olaraq İranın dəstəklədiyi “Həşdi-şabi” qüvvələri İraq baş nazirinin əmri ilə Suriya-İraq sərhədinin mühafizəsinə təyin olu-

Trampın İran əleyhinə koalisiyası dağılır - yeni gəlişmələr

Qətər və Pakistan yeni blok formatından çıxır, Ankara isə daha vacib məsələlərin həllində maraqlıdır

siyasətinə etiraz edən daha bir ölkə Qətər olub. Qətər əmirinin anti-İran koalisiyasına qarşı çıxması Ər-Riyadda qəzəb doğurub. Əvvəlcə Qətər əmirinin adından yayılan xəbər saxta olduğu bəyan olunsa da, sonradan əmirin İran prezidentinə zəng edərək seçki münasibəti ilə təbrik etməsi, regionda məzhəbçiliyin böyük təhlükə doğurduğunu deməsi, sülh naminə birgə əməkdaşlıq təklif etməsi Səudiyyə Ərəbistanında kəskin etiraz doğurub. Krallığın rəsmi mediası Qətər əmirini tənqid edən məqalələr yayıb. Eyni zamanda Qətər mediasının Səudiyyə Ərəbistanı ərazisində yayını məhdudlaşdırılıb.

Aydın məsələdir ki, Qətər bir tərəfdən Səudiyyə Ərəbistanının bölgədə İrana qarşı savaş başlatmaqla yeni müharibə yaranmasından narahatdırsa, digər tərəfdən, Ər-Riyadın ərəb dünyasının liderinə çevrilməsindən xoşlanmır. Nəticə etiba-

ittifaqdır. Hər nə qədər ərəb ölkələri Qərblə yaxından əməkdaşlıq etsələr də, xalq arasında Amerika əleyhidarlığı çox yüksəkdir və bu cür kəskin yaxınlaşma, Amerika “kölgəsində” müsəlman hərbi ittifaqının qurulması müsəlmanlar arasında ciddi narazılıq doğurur. Müsəlmanların müdafiə qarşı birlik çağırışı edən ölkələrin günlərin birində ABŞ-la birlikdə başqa bir müsəlman ölkəsi olan İrana qarşı koalisiya yaratması müsəlman aləmində mənfi qarşılanıb. Ancaq görünən odur ki, Səudiyyə Ərəbistanı İrana qarşı düşmənçiliyə həddən artıq ideoloji yanaşır və bu səbəbdən də ABŞ və İsrail kimi ənənəvi İslam düşməni ölkələrlə ittifaq qurmağa hazırdır.

İran isə Ər-Riyadın son gedişlərinə daha çox diplomatik gedişlərlə cavab verməyə çalışır. Tehran münasibətlərdə aktiv dip-

nub. Artıq İraq könüllü ordusunun birləşmələri Suriya ilə sərhədə çatıb və burada Suriya hərbiçilərlə görüşüblər.

Maraqlıdır ki, son proseslərin fonunda Türkiyə də əvvəlki qədər Səudiyyə blokuna meyilli görünür. Doğrudur, formal olaraq iştirak edir, baxmayaraq ki, qurultaya təsadüf etdiyi üçün baş nazir və prezident Ər-Riyad toplantısına qatılmamışdı. Ancaq buna baxmayaraq, indi Ankaranı İrana qarşı müharibə koalisiyasında iştirak və ya Əsədin devrilməsindən daha vacib mövzular narahat edir. Ankara indi regionda müharibələrin dayanması, atəşkəs bağlanması, eləcə də mövcud dövlətlərin ərazi bütövlüyünün qorunmasında maraqlıdır. Üstəlik, Türkiyə hakimiyyəti Vaşinqtonun bölgədə daha artıq fəal olmasının onun üçün problem yaratdığını hiss edir, xüsusən də kürd separatizmi mövzusunda.

□ Kənan RÖVSƏNOĞLU

Azərbaycan Dillər Universitetində yaranmış narazılıq səngimdir. Ali Məktəbin rektoru Əfqan Abdullayev tələbələrin narazılığına aydınlıq gətirib. O, APA-ya açıqlamasında bildirib ki, bu vaxta kimi ali məktəbdə dövlət imtahanı olub, sadəcə, 2016/2017-ci tədris ilindən forması dəyişib.

Onun sözlərinə görə, bununla bağlı ötən ildən ali məktəbin şurası tərəfindən müvafiq qərar verilib. Rektor qeyd edib ki, tələbələr bu vaxta kimi ali məktəbi bitirəndə yalnız 1,5 səhifə hesabat yazırlar: "Məsələn, mən universitetdə oxudum, filan müəllim dərs dedi, filan fənlərdə iştirak etmişik. Akademik olaraq ali məktəbdə imtahan forması kimi yekun buraxılış dövlət attestasiyası olmayıb. 3 aydır ki, burada rektor kimi fəaliyyət göstərirəm. 2016-cı ilin 20 iyul tarixində isə Azərbaycan Dillər Universitetinin Elmi Şurasının 68 nömrəli qərarı olub ki, 2016/2017-ci tədris ilindən yekun dövlət buraxılış attestasiya forması yığışdırılaraq buraxılış işi və dövlət imtahan forması ilə əvəz olunsun".

Rektor qeyd edib ki, Azərbaycanda 52 universitetdə dövlət imtahanı - yekun buraxılış dövlət attestasiyası keçirilir. Bunun da 2 forması var - yazılı dövlət imtahanı və buraxılış işi: "Burada qeyri-adi heç nə yoxdur. Dövlət imtahanı ilə bağlı bütün məsələlər Nazir-

Dillər Universitetində dövlət imtahanı

gərginliyi - Təhsil Nazirliyi işə qarışdı

Tələbələr dövlət imtahanının ləğvini istəyir; son qərar bu gün veriləcək

Əfqan Abdullayev

lər Kabinetinin 24 iyun 2010-cu il tarixli 117 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş "Bakalavriat təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"na və Təhsil Nazirliyinin əmri ilə

həyata keçirilir. Buraxılış işini orta müvəffəqiyyət göstəricisi 91-dən yuxarı olan tələbələr yazır. Onların da sayı 92 nəfərdir. Hazırda narazılıq edənlərin əksəriyyəti oxumayan tələbələrdir. Dövlət imtahanı isə əsasnaməyə uyğun olaraq ixtisas fənlərindən verilir. Bu da ixtisaslar üzrə 4-5-6 fənn ola bilər".

Rektor qeyd edib ki, Təhsil Nazirliyinin müvafiq şöbəsinin nümayəndələri ilə tələbələrin görüşü keçiriləcək. Onun sözlərinə görə, dövlət imtahanı ləğv olursa, ona da əməl ediləcək: "Bu məsələ ilə bağlı nazirlik tərəfindən hansı

qərar verilsə, onu yerinə yetiririk".

"Azərbaycan Dillər Universitetində (ADU) tələbələrin bütün fikirləri nəzərə alınacaq, ölçülüb-biçiləndən sonra qərar qəbul ediləcək".

APA-nın xəbərinə görə, bunu təhsil nazirinin müavini Ceyhun Bayramov ADU-da tələbələrlə keçirilən görüşdə deyib. Onun sözlərinə görə,

tövsiyələr ali məktəbin Elmi Şurasına veriləcək.

Nazir müavini qeyd edib ki, mayın 31-də, saat 14:00-da Elmi Şuranın iclasında veriləcək qərarla tələbələrin bütün fikirləri nəzərə alınacaq: "İndiki halda gələcəyin ziyalıları olacaq tələbələr qəbul olunan qərarları, prosedurları qəbul etməli, onlara hörmətlə yanaşmalıdır. Bu gün kifayət qədər fikirlər eşitdik.

Yeni, fərqli fikirlər varsa, dinləməyə hazırıq. Azərbaycan Dillər Universitetinin tələbələri hər zaman yüksək təhsilli, göstəriciləri ilə digər ali məktəblərin məzunlarından fərqlənir".

onda heç şübhəsiz ki, onun da qiyməti ucuzlaşdı".

Bəs bananın bahalaşmasının səbəbi nədir, hökumət monopoliya ilə bacara bilmədi, yoxsa gömrükdəki islahatlar nəticəsiz olub?

İqtisadçı Qubad İbadoğlu mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a qısa açıqlama verib:

"Hökumət monopoliya ilə bacara bilmədi. Əgər başlanğıcda ona nail ola bilmədisə, sonradan yenə də əvvəlki vəziyyətə qayıtdı".

İqtisadçı Natiq Cəfəri isə qeyd etdi ki, ölkədə banan meyvəsi ilə bağlı rəqabət yoxdur: "Ötən ilin eyni dövründə Azərbaycan gömrüyündə kiloqramı 91,3 sentə (təxminən 1 manat), rəsmiləşdirilən banan indi daha aşağı qiymətə - 77,5 sentə (1 manat 30 qəpi) bəyan edilir. Martdan bəri ölkədə bananın satış qiyməti, ortalama, 3 manat 50 qəpiyə qalxıb. Hazırda bananı, eləcə də digər sitrus meyvələrini Azərbaycana bir şirkət - "Asadov Capital Azərbaycan" MMC gətirir. Bu şirkət Türkiyədə 2007-ci ildə yaradılan "Asadov Emlak Gida və Dış Ticaret Limited" şirkəti tərəfindən təsis olunub, yeganə payçı isə Rafiq Həmid oğlu Əsədovdur. Yeni ölkəyə bananı tək bir şirkət gətirir, rəqabət yoxdur".

✉ **Xalidə GƏRAY**

Rusiyanın kütləvi təbliğat aləti

Xalid KAZIMLI

Fransa prezidenti Emmanuel Makronun Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə birlikdə keçirdiyi brifinqdə gözlənilməz bir qırmızıqla Rusiyanın fəaliyyətini, xüsusilə də informasiya təxribatlarını tənqid etməsi həm dünyada, həm də Rusiyanın özündə şok effekti yaradıb.

Bu pərtlik elə brifinqdəcə Putinin sifətindən hiss olundu. Rusiya prezidenti çoxdandır belə davranışla üzləşmədi və özünü rinqdə qəfil zərbə almış boksçu kimi hiss etdi.

Düzdür, Rusiya mediasında dərhal Makrona cavab verməyə cəhd göstərildilər, amma bu cavablar ibarətli cümlələrdən ibarət idi. Makronun düz onluqdan vurması göz önündəydi.

Öz ölkəmizdən durub Rusiyaya və Fransaya baxanda Makronun haqlı olduğunu görürük.

Gerçəkdən də Rusiya dünyanı o ölkələrindəndir ki, burada mediaya Göbbels yanaşması hələ də qüvvədədir. Necə ki, alman faşizminin baş təbliğatçısı Göbbels "yalanı yüz dəfə təkrar edin, axırda inanacaq" deyə tabeliyindəki KİV orqanlarına tövsiyələr verirdi, eləcə də rusiyalı ideoloqlar medianın gücündən bu istiqamətdə yararlanmağa çalışırlar.

Makronun adlarını çəkdiyi "Rossia Today" telekanalı və "Sputnik" agentliyi gerçəkdən də Makronun seçki kampaniyasına ciddi şəkildə qarşır, Makronun əleyhinə xəbərlər verir, onun alternativini Marin Le Peni öyür, məhz Fransa faşistinin qələbə qazanmasına kömək etmək istəyirdilər.

ABŞ-da keçirilən seçkilərdə Donald Trampın Hillari Klinton üzərindəki qələbəsinə rusiyalı hakerlərlə birlikdə öz töhfəsini vermiş Rusiya mediası dışında qalmış şirədən Fransada da istifadə etmək istəyirdi, amma bu dəfə alınmadı.

Bu baxımdan, Makronun Rusiya mediasını "kütləvi informasiya vasitəsi" yox, "yalan propoqanda vasitəsi" adlandırması tam yerindədir.

Bu "alət"in gücünü biz də yaxşı bilirik, Gürcüstan da, Ukrayna da.

Ukraynadakı Maydan hərəkatı zamanı rusiyalı jurnalistlərin Kiyevdə çıxardığı hoqqalar yəqin ki, çoxlarının yadındadır. Rusiyalı telereportyorlar demokratiya tərəfdarı olan etirazçıları daima qaralayır, onların qurduqarı çadırlarda içki içdiklərinə, hətta cinsi əlaqədə olduqlarına eylam edir, onları "başpozuc", "Qərb tör-töküntüsü" adlandırır. O günlərdə bir dəfə də olsun rusiyalı jurnalistlərin dilinə düz söz gəlmədi, bütün jurnalistlik fəaliyyətləri Moskvadan, Kremldən verilən direktivlər əsasında idi. İnsafən, kiçik saytlar və bloqlar səviyyəsində həqiqəti yazan rus jurnalistlər də vardı, amma nüfuzlu, tirajlı media qurumlarının hamısı Putinin, devrilməkdə olan prezident Viktor Yanukoviçin dediklərini deyirdi.

Eyni durum 2008-ci ilin avqustunda Gürcüstanda başlayan və bir tərəfinin Rusiya olduğu qısamüddətli müharibədə də yarandı. Rusiya mediası total şəkildə anti-Gürcüstan mövqeyi sərgilədi, yalan üfürdü, həqiqəti ört-basdır etdi.

2015-ci ildə bu dövlətin Türkiyəyə qarşı yeritdiyi informasiya müharibəsi də total səciyyə daşıyırdı. Elə bir təbliğat aparıldı ki, Türkiyə birdən-birə Rusiyanın düşmənləri sırasında birinci yerə çıxdı.

Ümumiyyətlə, Rusiya mediasının xarakterik cəhətlərindən biri də şovinizm ruhlu olmasıdır. Dövlətin maraqları tələb edirsə, rusiyalı jurnalistlərin tam əksəriyyəti demokratik prinsipləri, haqq-ədaləti, peşə etikasını bir ləhzədə ayaq altına qoya bilərlər. İş-güccü erotik şəkillər, biədəb lətifələr paylaşmaqdan ibarət olan ən səviyyəsiz portallar belə hələ də özlərinə borc bilirlər ki, ukraynalıları, gürcüləri aşağılayan lətifələr quraşdırırlar.

Ona görə də bu gün Rusiya mediası dünyada etibar olunan media qurumları sayılmır.

Ən qəribəsi odur ki, bizim ölkəmizdə Rusiya mediasına güvənənlər çoxdur. Üstəlik, onların ölkəmizdə fəaliyyətinə də geniş imkanlar yaradılıb. ABŞ dövlətinə bağlı media qurumlarının fəaliyyəti məhdudlaşdırılarsa da, Rusiyanın son illərdə təsis etdiyi media orqanı (konkret olaraq, adı Makronu qara siyahısına düşmüş "Sputnik" agentliyi) çox sürətlə Azərbaycanın media məkanına daxil olub.

Görünür, indilikdə buna müqavimət göstərmək imkanımız yoxdur, hazırkı şəraitdə əlimizdən gələn odur ki, rus mediasına güvənməyək və ondan gözləntilərimizi böyütməyək.

Monopoliyanın geriyyə dönüşü - nə baş verdi ki...

Martdan bəri ölkədə bananın satış qiyməti 3 manat 50 qəpiyə qalxıb

Ölkədə bananın qiyməti yenidən qalxıb. Belə ki, ötən il bananın qiyməti gözlənilmədən 1 manat 30-25 qəpiyə qədər enmişdisə, hazırda 3-3.50 qəpiyə satılır. İqtisadçı ekspert Qubad İbadoğlu xarici ölkələrlə müqayisəni bu cür şərh edib:

"Hazırda Azərbaycanda dolların devalvasiyasından sonra pərakəndə satış şəbəkələri bananı 3 manata, təxminən 1 dollar 75 sentə təklif edir. Müqayisə üçün qeyd edək ki, əmək haqqı və xidmət haqlarının yüksək olduğu ABŞ-da bananın 453 qramı 59 sentə, yeni 1 kiloqramı 2 manat 21 qəpiyə, Almaniya da 2 manat 47 qəpiyədir. Azərbaycan bazarlarının da ən aşağı sort bananın hətta

ABŞ və Almaniya da baha satılması monopoliyanın əvvəlki vəziyyətə qayıtmasının və islahatların imitasiyasının ən bariz nümunəsi sayıla bilər".

İqtisadçı qeyd edib ki, əslində mövsümi və manatın bahalaşması kimi əhəmiyyət-

li amillərin təsiri ilə Azərbaycanda bananın qiyməti ucuzlaşmalı idi:

"Amma əksinə, bazarda bahalaşma müşahidə olunur. Əgər yumurta müşavirəsi kimi heç olmazsa bir dəfə də banan müşavirəsi keçirilsəydi,

Rayon qoyunu haqda elm

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

"Apelyasiya Məhkəməsi belə nəticəyə gəlib ki, birinci instansiya məhkəməsi R.Cəbrayilovun əməlinə qiymət verərkən xüsusi amansızlığı yalnız yetirilmiş bıçaq zərbələrinin çoxsaylı olması ilə əlaqələndirib". Bunu dünən kriminal xəbərlərin birində oxudum. Məlumatınız olsun deyə, qatilin bıçaq zərbələrinin sayını da yazaq: 19 zərbə. Demək, məhkəmə bir adama 19 bıçaq vurmağı xüsusi amansızlıq üçün yetərli saymır. Əks halda, "yalnız" sözü nə mənə verir? Başqa amansızlıq halları da olmalı imiş? Məsəl üçün, 19 zərbədən sonra 29 dəfə ölünü tikələməli, hərəsini respublikanın müxtəlif yerlərində yandırmalı, daha sonra qurbanın yaxınlarına məktub yazıb təbrik etməli idi mi?

Ancaq bunlar düzələn işlərdir, əsas odur təhsil sistemimiz inkişaf edir. Hazırda internetdə müəllimlərimizin yeni təhsil üsulları haqda videolar olduqca populyar imiş. Çal-çağır, musiqi, rep, meyxana, rəqslər - bunlar yeni üsullardır. Avroviziyadan ilham alaraq təhsil sistemimiz də oxuyur. Müəllimlər deyir ki, daha uşağa tarix dərində bayrağımızın rənglərini quru-quru izah etmək alınmır. Gərək mütləq havası da olsun. Məsələn, qırmızı rəngi "Sənə qırmızı çox yaraşır" mahnısı ilə, mavini "Mavi-mavi-masmavi" havasıyla öyrədirsən.

Musiqili təhsil əla bir şeydir. Təsəvvür elə, uşaqlar kvadrat tənliyi həll etmək üçün yazı taxtasının önündə "Tərəkmə" oynayır. Nyutonun 1-ci qanununu muğamla oxuyanda beynə yaxşı girirmiş.

Onsuz da bu uşaqların ən böyük arzusu yekəlib polis reisi olmaq (oğlanlar) və manisliqdir (qızlar). Deməli, musiqi duyumu vacibdir. Sabah reisi hansı müğənnini saxlamaq, necə deyər, sponsorluq etmək lazım gəldiyini necə öyrənməlidir? Gərək musiqi duyumu uşaq vaxtından formalaşsın. Bizə qalan elə oxuyub-oyunmaq, çalıb-əylənmək olacaqdır.

Elə Dillər Universitetində dünən yaranan qarğaşa bu metodun vacibliyini isbat edir. Vaxtında mahnı ilə dil öyrənsəydilər, Şakirinin, Lopesin, canım sənə desin, Castin Biberlə Ledi Qaqaanın əsərləri üzərində çalışsaydılar, heç indi rektora hücum çəkib "Dövlət imtahanı istəmirik" deyərdimi? Bunların ipini keçmiş rektor Səməd Seyidov boş buraxıb. Səməd müəllimin başı Avropa Şurasında oğurlanan paltosuna qarışmasa, universitet bu kökə düşməzdi.

Tələb isə olduqca haqsızdır. Necə yeni imtahan istəmirik? Doğrudur, prinsipcə adam bir fəndən bir dəfə imtahan verib qiymət alar. Normal dünyada təhsil sistemi belədir: girendə sənə bütün müddət üzrə kurs elan edilir, sən də hər dəfə bunun bir hissəsini oxuyub tamam edirsən, axırda pilləkən qurtarı, diplom alıb gedirsən. Bizim Dillər-də çıxan yeni qaydaya görə isə gərək qayıdıb pilləkəni təzədən çıxasan, dövlət imtahanı da verəsən. Sanki eyni fəndən indiyə qədər verilənlər dövlət yox, kolxoz, ferma, nə bilim, dükən imtahanı imiş. Bu mənada tələbələr haqlı görünür.

Ancaq görünmək hələ olmaq deyil! Rektor istəsə tələbə imtahan nədir, canını da verməlidir! Bəs necə, biz belə görmüşük. Tələbədir, əsgərdir, fəhlədir, müəllimdir, uşaqdır, qadındır, sərnəşindir, kəndlidir, jurnalistdir və sairə - bunların bizim ölkədə hər hansı azadlıq hüququ ola bilməz. Yoxsa qudurub azad seçki-zad tələb edərlər, sən öl vurmam, səni istəməyənərlər ölsün!

Bunlar, ya da rəhmətlik Cəlal əmi demişkən, "binnar" müstəqillik dövründə cızıqdan çıxıblar. Azadlıq anarxiya deyildir. Biz Narxozda oxuyanda bir Əsəd müəllim var idi, uşaqlar onun tarix dərindən imtahanda qiymət almaq üçün kənd qoyunu aparmalı olmuşdular. Ancaq fikirləşiblər kimdir rayona gedən, Bakı ətrafından iki qoyun alıb aparıblar. Gediblər Əsəd müəllimin bağına, qoyunu buraxıblar heyətə. Sağollaşmaq istəyəndə Əsəd müəllim deyib hələ dayanın, imtahan edəcəyəm. Tələbə dostlarımız təəccüblə gözlərini döyüblər, Əsəd müəllim isə gülüb: "Sizi yox, qoyunu imtahan edəcəyəm". Girib evə, bir parça çörək götürüb, tutub qoyunlara tərəf. Qoyunlar qaça-qaça gəlib çörəyin üstünə. Əsəd müəllim deyib ki, götürün bunları, rədd olun burdan, bunlar rayon qoyunu olsa çörəyi tanımazdı, ancaq Bakı qoyunu çörək qırıntısı yeyir, əti dadsız olur.

Eh, indi belə alim adamları hardan tapasan... Qalmış qoyun-muşağın əlində.

Ortaq maraqlardan ortağ hədəflərə doğru

Cənub qonşumuz İranla Azərbaycanın strateji tərəfdaşı Səudiyyə Ərəbistanı arasında münasibətlər gərgin olaraq qalır. Bu gərginliyin kökündə yalnız ötən ilki Həcc ziyarəti zamanı Məkkədə baş vermiş qəzada yüzlərlə iranlı zəvvarın ölümü faktı durmur, həm də və daha çox böhranlı Yaxın Şərq, Suriya (Bəşər Əsəd) məsələsində bu iki ölkənin toqquşan maraqları dayanır.

Bu da iki isti fakt: ötən həftə Səudiyyə Ərəbistanında ABŞ prezidenti Donald Trampın təşəbbüsü ilə keçirilmiş İslam sammitinə İran dəvət olunmadı. Azərbaycanın da qatıldığı həmin zirvə görüşü çərçivəsində "İslam NATO-su" ideyası da müzakirə predmeti oldu. Şəksiz ki, bu, həm də İran əleyhinə bir layihə kimi qiymətləndirilir. Həm "İslam ordusu" ideyası, həm də cənub qonşumuzun sammitə dəvət olunmamasının nəticəsi idi ki, toplantıdan bir gün sonra İranın Ali dini lideri, ayətullah Əli Xomeneyi Səudiyyə Ərəbistanı rəhbərliyi haqda sərt, bir qədər də təhqiramiz ifadələr işlətdi.

Rəsmi Bakı, şübhəsiz ki, Ər-Riyadla Tehran arasında münasibətlərin belə kritik xarakterinin fərqi vardır. Təbii ki, Azərbaycan bütün hallarda öz böyük qonşusu ilə normal münasibətlər saxlamaq zorundadır və buna həmişə çalışır. Ələlxüsus İranla iqtisadi əlaqələrin inkişafına məxsusi diqqət yetirilir.

Bunun ən bariz təzahürü kimi Azərbaycan, İran və Rusiya arasında "Şimal-Cənub" neqliyyat dəhlizi haqda ötən ilin yayında üç prezident səviyyəsində əldə olunan anlaşma sayıla bilər. Anlaşma uğurla həyata keçməkdədir və gələn ay - iyunda İran, Rusiya və Azərbaycan prezidentləri Tehrandə bir araya gələrək, imzalanan sənədlərin yerinə yetirilməsinin gedişini bir daha müzakirə edəcəklər.

Sözsüz ki, Bakı-Tehran münasibətlərinin normalda qalması İranın da marağındadır. Qarşılıqlı əlaqələrin inkişafına verilən önəm isə mayın 29-da Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin iranlı həmkarı Həsən Ruhaniyə etdiyi telefon zəngi ilə növbəti dəfə öz təsdiqini tapmış oldu.

Xəbər verildiyi kimi, İlham Əliyev Ruhaninin yenidən prezident seçilməsi və müqəddəs Ramazan ayı ilə əlaqədar İran prezidenti və xalqına təbriklərini çatdırıb, ona prezidentlik fəaliyyətində uğurlar, İran xalqına firavanlıq və inkişaf arzularını ifadə edib.

Şərqi İsveçrəsi - Azərbaycan

"iki od" arasında

İranla Səudiyyə Ərəbistanı arasında ziddiyyətlər Bakını çətin seçim qarşısında qoyur, ancaq... Çıxış yolu var; Qarabağ məsələsində bu iki müsəlman ölkəsini birləşdirən ilginclik detal

Öz növbəsində Ruhani göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib, müqəddəs Ramazan ayı və 28 may - Respublika günü münasibətilə Azərbaycanın dövlət başçısını və xalqını təbrik edib, xalqımıza firavanlıq dileklərini çatdırıb (28 may - istiqlalımızla bağlı tarix olduğu üçün Ruhaninin ilk dəfə etdiyi bu jest xüsusi diqqət çəkməyə bilməz).

Bundan əlavə, söhbət zamanı ikitərəfli münasibətlərin bir çox aspektləri, o cümlədən regionda təhülkəsizlik məsələləri, "Şimal-Cənub" dəmir yolunun tikintisi, neft-qaz sahəsində əməkdaşlıq, sərmayə qoyuluşu, turizm, kənd təsərrüfatı sahələri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycan-İran əlaqələri xüsusilə son dörd il ərzində ən yüksək səviyyəyə qalxıb və əldə edilmiş razılaşmalar və imzalanmış sənədlərin hamısı uğurla icra edilir.

Bu, doğrudan da belədir: iki ölkə arasında iqtisadi-ticari əlaqələr son illər ərzində yüksələn xətlə inkişaf edir. Ən əsası, bu əlaqələrin, proje və anlaşmaların hamısı işğalçı Ermənistanın iqtisadi təcridinin güclənməsinə işləyir, İran

yə, Pakistan, Səudiyyə Ərəbistanı kimi.

Yeri gəlmişkən, Pakistan və Səudiyyə Ərəbistanı məhz işğal faktına görə Ermənistanla bu günədək diplomatik əlaqələr qurmayıb, onu dövlət kimi, ümumiyyətlə, tanımırlar. Bakı bunu da heç vaxt unuda bilməz. Yeni əməl məsələsi. Di gəl, böyük qonşu kimi İranla da bizim münasibətlərimiz Qarabağ məsələsində az önəm kəsb eləmir.

Bu xüsusda Azərbaycan bu iki böyük müsəlman dövləti arasında iki od arasında kimi görünə bilər. Fəqət, balans siyasəti, Qarabağ dərdi tələb edir ki, onlardan biri ilə yaxşı münasibət digərinin hesabına olmamalıdır. Yaddan çıxarmayaq ki, konfliktin hərbi yolla həllin gündəmə gələcəyi təqdirdə Tehranın mövqeyi də Azərbaycan üçün az əhəmiyyət kəsb etməyəcək.

Bu mənada Bakının bir-bir ilə ziddiyyətdə olan iki qonşu-tərəfdaş arasında barışdırıcı xətt yürütməsi ən ağıllı gediş olardı. Necə ki, Bakı Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin böhrandan çıxmasında uğurlu vasitəçi, meydançı rol oynamışdı, necə ki, ABŞ və Rusiya Baş Qərargah rəislərinin görüşü yeri kimi məhz Bakı seçilmişdi...

Necə deyər, Azərbaycanın Şərqi İsveçrəsi roluna iddia etməsinə ən çox haqq çatır və buna uyğun gəlir. Belə rol təbii ki, Ermənistanlıq deyil. Bu, işğalçı ölkənin çəkisində olmayan, İrəvanın əli çatmayan bir statusdur. Və bu status Qarabağ probleminin ədalətli həllində bənzərsiz, hətta həlledici rol oynaya bilər - istər dinc həll yolu olsun, istərsə də müharibə variantı.

□ Analitik xidmət

Azərbaycanın Rusiya ilə sərhəd rayonlarında "Sərhəd-sipər" əməliyyatlarına başlanıb. Genişmiqyaslı əməliyyatlar hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən ölkənin şimal rayonlarında keçirilir. Rayonların girişində polis postları qurulub. Əməliyyatların iyun ayının 4-dək davam etməsi planlaşdırılır.

Əməliyyatlar Rusiya ilə Azərbaycan arasında qəbul olunmuş razılaşmaya əsasən aparılır. Tədbirlərin əsas məqsədi sərhədyanı əməkdaşlıq məsələləri ilə bağlı qəbul edilmiş qərarların yerinə yetirilməsi, transmilli müəssisələrin cinayətkar dəstələrin və terrorçu təşkilatların üzvlərinin ifşa edilərək zərərsizləşdirilməsi, silah-sursatın, partlayıcı maddələrin və qurğuların, narkotik vasitələrin, eləcə də digər hüquqazidd əməllərin həyata keçirilməsinə yönələn maliyyə və maddi vəsaitlərin daxilolma kanallarının müəyyənlişdirilib qarşısının alınması sahəsində kompleks təşkilati-praktiki tədbirlərin icrasındır.

Keçmiş təhlükəsizlik zabiti, təhlükəsizlik üzrə ekspert Arzu Nağıyev keçirilən əməliyyatlarla bağlı fikirlərini "Yeni Müsavat"a açıqlayarkən Rusiya-Azərbaycan sərhədində hər zaman İŞİD-ə biət edən qruplaşmaların olduğunu dedi: "Mümkündür ki, baş tutan tədbirlər həmin qruplaşmaların qarşısını almağa yönəlib. Ola bilər ki, xüsusi xidmət orqanlarında müvafiq məlumatlar olub. Hüquq-mühafizə orqanlarının bu fəsilədə belə tədbirlər keçirməsi də təsadüfi deyil. Bildiyimiz kimi, tədbirlərin keçirildiyi rayonlar sıx meşələrlə əhatə olunub. Ağacla-

rın yaşıllaşması, görmənin məhdudlaşması meşələrə sığınan qeyri-qanuni silahlı birləşmə üzvlərinin işinə yararlıdır. Hərəkət sərbəstliyi aktivləşmə imkanlarını açır. Buna görə də belə tədbirlərin keçirilməsi zərurəti ortaya çıxır. Azərbaycanın şimal rayonlarında daim təhdid yaradan qruplaşmalar olub. Bunu Rusiya tərəfi də bilir".

Təhlükəsizlik üzrə ekspertin sözlərinə görə, təhdid yaradan qruplaşmaların həmin ərazilərdə fəaliyyəti təsadüfi deyil: "Çünki o ərazidə İŞİD və onun liderinə sədaqət andı içən "Qafqaz Əmirliyi" təşkilatının ardıcılıqları var. Həmin ərazilərdə olan məzhəbin də təşkilatın kök atmasında haradasa rolu var. Bu məqamdan böyük ustalıqla istifadə olunur. Qafqaz ərazisində İŞİD-ə biət edən qruplaşmalar çeçenlərdən, dağıstanlılardan və digər Qafqaz xalqlarının nümayəndələrindən ibarətdir. Azərbaycan da həmin qruplaşmaların yerləşdiyi ərazilərlə həmsərhəddir. Təbii ki, belə qruplaşmalar silah və digər təminatları üçün daşımaları dağlıq, meşəlik ərazilərdən gerçəkləşdirirlər. Keçirilən əməliyyat tədbirləri belə halların qarşısını almağa xidmət edir".

A.Nağıyev deyir ki, Qafqazda belə qruplaşmalar əv-

Rusiya ilə Azərbaycan sərhədində əməliyyatlar - İŞİD təhlükəsi

Arzu Nağıyev: "Qafqazda İŞİD-ə biət edən qruplaşmalar mövcuddur"

Arzu Nağıyev

vəllər olsa da, 1993-94-cü illərdən daha da güclənib: "Səudiyyə Ərəbistanı və digər dövlətlərin dəstəyindən yararlanıblar. Şükürlər olsun ki, həmin dövrlərdən təbliğ olunan radikal ideyaların Azərbaycan ərazisində yayılması baş tutmayıb. Azərbaycanın tolerant ölkə olması bu neqativ, dağıdıcı təbliğatın əl-qol açmasını önleyib. Bu gün Azərbaycan da məzhəblə bağlı hər hansı

bir qarşılıq yoxdur. Amma belə qarşılıqların nə vaxtsa baş qaldırmayacağı da söyləmək olmaz. Müvafiq ardıcıl tədbirlər öz bəhrəsini verir. Həmin ərazilərdə keçirilən profilaktik tədbirlər də bu sıradandır".

Ekspert ərazidəki qruplaşmaların kökünün kəsilməsinin səbəbinə də toxundu: "Bu gün bütün dünya İŞİD-ə qarşı birləşib. Amma

kökünü kəsmək mümkün olmur. Həmin qruplardan bir vasitə kimi istifadə edən güclər var. Qruplaşmaya yeni-yeni üzvlərin cəlb olunması üçün daimi proses gedir. İnternet üzərində cəlbətmə də var. Tədbirlər görülür, amma istənilən nəticəni almaq üçün yerli olmur".

A.Nağıyev İŞİD-in sıralarına qoşulan Azərbaycan vətəndaşlarından da danışdı: "Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti reisi açıqlamasında dedi ki, bu və ya digər qruplaşmaların tərkibində 900 nəfərə qədər vətəndaşımız var. Əvvəllər onların qarşısının alınmasında problemlər olsa da, artıq uğurlu addımlar da var. Marifləndirmə işi geniş şəkildə aparılır, sosial şəbəkələrə də müəyyən nəzarət var. Həmin şəxslərin cəlbətməsinin necə baş tutması da aydınlaşdırılıb, qarşısı alınır. Profilaktik tədbirlər, qeyd etdiyim kimi,

bütün istiqamətlərdə daimi və planlı şəkildə aparılır. Bu baxımdan, Azərbaycanın şimalında keçirilən tədbirlərin də planlı olduğunu söyləmək olar".

Qeyd edək ki, "Qafqaz Əmirliyi"nin əsası 2007-ci ildə Doku Umarov tərəfindən qoyulub. Təşkilat bir sıra terror aktlarının törədilməsində, o cümlədən 2010-cu ildə "Domodedovo" beynəlxalq aeroportundakı partlayışa görə ittiham olunur.

Xatırladaq ki, Şimali Qafqaz döyüşçüləri İŞİD və onun lideri Əbubəkr əl-Bağdadiyə sədaqət andı içiblər. İŞİD və onun liderinə sədaqət andı içən "Qafqaz Əmirliyi" təşkilatı Azərbaycan da daxil olmaqla, Şimali Qafqazın bütün regionlarını - Çeçenistan, Dağıstan, İnquşetiya və Kabardin-Balkar federal subyektlərini əhatə edir.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Qafqaz uğrunda savaş: Türkiyə ABŞ-ın yerini tuta biləcəkmi?

Qabil Hüseynli: "ABŞ tam çəkilmir, sadəcə, manevr edir"

Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan arasındakı "Üçlər ittifaqı" formatı Rusiya, İran və Amerika başda olmaqla, Qərbi ölkələrinin yuxularını ərşə çəkib. Qardaş ölkənin ərəb siyasətini Qafqazda möhkəmlənmək siyasəti ilə əvəzləməsi ciddi narahatlığa səbəb olub.

Xüsusilə mayın 24-də Batumidə Gürcüstan, Azərbaycan və Türkiyənin müdafiə nazirlərinin əməkdaşlığının daha da dərinləşdirilməsinə, regionda sülh və sabitliyin möhkəmləndirilməsinə dair imzaladıqları sənəd ciddi müzakirə mövzusu kimi qeyd olunub. Tarix boyu Qafqazda gedən proseslərdə aparıcı dövlətlər kimi iştirak edən Rusiya və İranın Donald Tramp dönəminin başlamasından sonra Amerikanın regionda zəifləyən yerini getdikcə Türkiyənin doldurmasına seyrçi qalmadıqları və bundan ciddi təşviş keçirdikləri görünməkdədir. NATO ölkəsi kimi Türkiyənin Qafqazda möhkəmlənməsini qurumun digər üzv ölkəsi Amerika da istəmir. Çünki indiyə qədər Qafqazda

Rusiya ilə nüfuz savaşı aparılan Birləşmiş Ştatlar nə qədər Cənubi Qafqaz siyasətini indiki vaxtda arxa plana keçirsə də, burada rəsmi Ankaranın fonunda ikinci cəbhənin açılmasını istəmir. Bununla bütün mövqelərini regionda itirə bilər. Bu isə daim dünya ölkələrini təsir dairəsinə salmaq siyasəti yürüdükdən rəsmi Vaşinqtonun dövlət maraqlarına uyğun gəlir.

Amma istənilən halda Qafqazda Türkiyənin təsirlərinin getdikcə artdığı güzgü kimi göz önündədir. Türkiyə prezidenti Ərdoğanın Amerika səfərinin gözlənilən nəticələri verməməsi qardaş ölkənin Qafqaz siyasətini qətiləşdirməsi ilə nəticələnib. "The Amerikan Interest" nəşrinin

Qabil Hüseynli

ABŞ-ın üç Qafqaz ölkəsinə təsirinin Obama hakimiyyəti dövründən fərqli olaraq, Tramp dönəmində düşüklü yazı dərc etməsi ciddi mətləblərdən xəbər verir.

Artıq gürcü mətbuatı Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın baş qərargahlarının üçlü formatının yaradıldığı barədə razılığın əldə olunduğu barədə

xəbərlər yaymaqdadır. Baş qərargah rəislərinin ilk toplantısının payızda Tiflisdə olacağı, gələn ay Türkiyə hər üç ölkənin hərbi birləşmələrinin birlikdə təlimlər keçirəcəkləri, sentyabrda isə kompüter təlimlərinin start götürəcəyi məlum olub. Ermənistan istisna olmaqla, üç Cənubi Qafqaz ölkəsindən ikisi ilə Türkiyənin ittifaq qurması rəsmi

irəvənda xof yaradıb. Hətta erməni politoloqları bu formatı ölkələrinin sonu kimi qiymətləndirirlər.

Əksər ekspertlər Türkiyənin hər cəhətdən Qafqazda Amerikanın boşalan yerini doldurmaq gücündə olduğunu bildirirlər.

Sabiq dövlət müşaviri, politoloq Qabil Hüseynli hesab edir ki, Rusiya və İran hər üç ölkə arasındakı "Üçlük ittifaqı"ni heç zaman həzm etməyəcək: "Hər iki ölkə formalaşmaqda olan ittifaqa qarşı mübarizə aparmağa çalışacaq. Əgər hər üç dövlət bir-biri ilə hərbi sahədə əməkdaşlıq etməyə çalışırsa, bunun üçün bir struktur yaratmaq istəyirlərsə, bu heç kimin daxili işlərinə qarışmaq demək deyil".

Politoloq Amerikanın Qafqazdan çıxmadığını da qeyd etdi: "Türkiyə Qafqaz ölkəsidir və burada maraqlarının olması təbii. Amma Amerika NATO ilə birlikdə bu bölgəyə girir. Trampın partiya xətti ilə bu bölgədə mövcud olan partiyalara maliyyə yardımını dayandırması o demək deyil ki, ABŞ Cənubi Qafqazdan çəkilir. Çünki bir sıra enerji layihələri var ki, bunların gerçəkləşməsi üçün mütləq Amerikanın iştirakı vacibdir. Belə olan halda çəkilmə prosesindən söhbət gəlməz. ABŞ-ın müəyyən qədər maliyyə yardımlarını dayandırması Trampın şilətaqlıqlarıdır. Düşünürəm ki, bu şilətaqlıqların da qarşısı alınacaq,

onun digər hərəkətləri kimi. Əgər Amerika dünyada bir nömrəli düşməni kimi Rusiyanı qəbul edərsə, Kremlin nəzarət altına almağa cəhd etməlidir. Bunun isə əsas nöqtəsi Cənubi Qafqazdan keçir. Bu baxımdan, hesab edərim ki, Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan ittifaqının möhkəmlənməsinə NATO ölkələri Amerika başda olmaqla, ciddi dəstək verirlər. ABŞ tam çəkilmir, sadəcə, manevr edir. Açıqı, bu dövlətin yerini doldura biləcək ikinci bir ölkə yoxdur. Amma onsuz da ABŞ bu bölgədə bütün gücü ilə iştirak etməz. Yalnız müəyyən qrant layihələrində iştirak edir, siyasi partiyalara müəyyən təsirlər edirdi. Lakin hərbi sahədə bölgədə yalnız Gürcüstana yardım edirdi. Bu ölkəyə həm silah verir, həm də ordunun qurulmasında yaxından iştirak edirdi. Bu gün də bunu edir. Gürcüstanın NATO yolunda da Amerika yaxından rol oynayır. Belə qənaətə gəlmək olar ki, ABŞ bu bölgədən çəkilməyib. Sadəcə, bölgəyə başqa formada girməyin yollarını axtarır. Türkiyə bölgədə maraqlarını təmin etmək üçün Azərbaycan və Gürcüstanla bütün sahələrə yaxından maraqlıdır. Hərəkət edərkən bunu Amerikanın yerini doldurmaq üçün deyil, Birləşmiş Ştatların nisbətən passivləşdiyi bir dövrdə Türkiyə bu yerdə fəallaşır kimi xarakterizə etmək olar".

□ Cavansir ABBASLI

Sosial evlərlə bağlı uzun növbələr

“ASAN xidmət” mərkəzlərində güzəştli mənzil əldə etmək istəyənlərin qeydiyyatı başlayıb. Moderator.az xəbər verir ki, bu barədə “ASAN xidmət” Mərkəzinin İctimaiyyətlə əlaqələr sektorunun rəhbəri Anar Hüseynov mətbuat.az-a açıqlamasında deyib.

“Mayın 30-dan etibarən Mənzil İnşaat Dövlət Agentliyi (MİDA) “ASAN xidmət” mərkəzlərində (I, III, V saylı) və Sumqayıt “ASAN xidmət” mərkəzində güzəştli mənzilləri əldə etmək istəyən şəxslərin elektron qeydiyyatını həyata keçirəcək”.

MİDA-nın mətbuat xidmətinin rəhbəri Diana Dadaşova açıqlamasında deyib: “Güzəştli mənzilin əldə edilməsi üçün müraciət gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə mümkün olacaq. “Elektron hökumət” portalında “Güzəştli mənzil” sistemində gücləndirilmiş elektron imza ilə müraciət edən vətəndaşların fərdi məlumatlarının mühafizəsini, portal vasitəsilə aparılan əməliyyatların dəqiq və təhlükəsiz həyata keçirilməsini təmin edir”.

Vətəndaşlar “Elektron imza”-nı və ya “Asan imza”-nı müvafiq olaraq Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin tabeliyində olan Məlumat Hesablama Mərkəzindən və ya “ASAN xidmət” mərkəzlərindən əldə edə bilərlər.

Şəxsi elektron kabinetin yaradılması vətəndaşın güzəştli mənzil almaq hüququnu təsdiq edir və mənzil alana qədər qüvvədədir. Mənzilləri güzəştli əldə etmək hüququ olan ailə və ya şəxs bu hüquqdan yalnız 1 dəfə istifadə edə bilər.

“Güzəştli mənzil” sistemində elektron kabinetə sahib olmuş vətəndaşlar qeydiyyat tarixindən və sıra nömrəsindən asılı olmayaraq, mənzillərin seçimində bərabər hüquqa malik olacaqlar.

Tərtər uşaqları ilə bağlı yeni təşəbbüs

Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondu (BAMF) 1 İyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü ilə bağlı xüsusi aksiyaya keçirəcək. Fondun prezidenti Umud Mirzəyev mətbuatı açıqlamasında bildirib ki, qarşıdan 1 İyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü gəlir. 1950-ci il

də BMT Baş Assambleyası tərəfindən təsdiqlənən bu tarixi gündə BAMF bütün dostlarını, tərəfdaşlarını və ümumiyyətlə, ictimaiyyət nümayəndələrini vacib bir aksiyaya qoşulmağa dəvət edir.

İyunun 1-i BAMF-in kollektivi Tərtərin cəbhə xəttinə yaxın olan Həsənqaya və Şıxarx kəndlərində yaşayan uşaqlarla birlikdə bu bayramı qeyd etmək və onları müxtəlif hədiyyələrlə sevindirməyi planlaşdırır. Yeri gəlmişkən, məhz bu kəndin uşaqları BAMF-in beynəlxalq auditoriya üçün çəkdiyi və BMT-nin Cenevrə ofisində təqdim olunan videonun baş qəhrəmanlarıdır.

Turizm Nazirliyindən turistlərə xəbərdarlıq

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi xarici ölkələrə gedən, eləcə də ölkə daxilində səfər edən turistlərə müraciət edib. Nazirlikdən modern.az-a verilən məlumata görə, yay mövsümünün başlanması ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan vətəndaşlarının xarici ölkələrə, eləcə də ölkə daxilində turist səfərlərinin sayında artım müşahidə olunmaqdadır:

“Bununla əlaqədar bir daha əhalinin nəzərinə çatdırırıq ki, turizm şirkətləri vasitəsilə xarici ölkələrə və ölkə daxilində səyahətlərini təşkil edərkən turist vauçerini və “Turizm haqqında” Qanunun 9.1 maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq, şirkətlə müştəri arasında müqavilənin bağlanmasını tələb etsinlər.

Turizm mövsümü zamanı turizm şirkətləri və yerləşdirilmə obyektlərinin fəaliyyəti ilə əlaqədar hər hansı problemlərlə üzləşdiyiniz halda Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin 147 qaynar xəttinə və ya müraciət@mct.gov.az ailto:muraciət@mct.gov.az elektron ünvanına rəsmi müraciət edə bilərsiniz”.

İyunun 1-i Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günüdür. 1950-ci il iyunun 1-də BMT Baş Assambleyası tərəfindən təşkil olunan “Qadınların Beynəlxalq Konfransı”nda uşaq hüquqlarının təmin edilməsi ilə bağlı təkliflər səsənlənib və elə həmin tədbirdə də 1 iyun tarixini uşaqların beynəlxalq müdafiəsinə həsr etmək qərarı qəbul olunub.

Həmin tarixi gündən iyunun 1-i Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü kimi tarixə düşüb. BMT-də uşaq hüquqlarına dair konvensiya qəbul edilib, Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra bu konvensiyaya qoşulub. Dünyanın əksər ölkələrində olduğu kimi, bu gün Azərbaycanda da Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü qeyd edilir. Ancaq çox təəssüf ki, Azərbaycanda uşaqların durumu, müdafiəsi heç də xarici ölkələrdə olduğu kimi deyil. Bu gün ölkəmizdə öz uşaqlığını yaşaya bilməyən, ailədə əzilən, müxtəlif işgəncələrə məruz qalan, sıxışdırılan, diləndirilən kifayət qədər uşaqlar var. Bu gün ölkəmizdəki bütün uşaqlar haqqında “xoşbəxt və qayğısızdır” demək yanlış olardı. Kifayət qədər uşaq təhsildən kənar qalıb, ağır xəstəliklərdən əziyyət çəkir, maddi imkana görə müalicə ala bilmir, xəstəlikdən dünyasını dəyişir.

Ailə içində yaşayan və valideynləri olduğu üçün xoşbəxt sayılan uşaqların da bir qismi uşaqlığının dadını çıxara bilmirlər. Çünki valideynlərin imkanı bu uşaqların əyləncəsinə kifayət etmir. Bu gün paytaxtda uşaqların əylənməsi üçün kifayət qədər yerlər olsa da, bəlkə də bir çox uşaqlar bu cür yerlərdən xəbərsizdir, yanından köks ötürüb keçməklə kifayətlənir. Çünki bu cür yerlərin qiyməti valideynləri bu əyləncə mərkəzlərinə yaxın düşməyə qoymur. Uşağın bir gün əylənməsi valideynin pulsuz qalması deməkdir.

Məsələn, “Metropark”da 2 manatlıq kart alıb ona 10 manat pul yüklənsəniz, övladınız yalnız 2 oyundan istifadə edə biləcək. Hələ əyləncədən əvvəl nahar etmək istəsəniz, sizin 20-50 manat arasında pulunuz çıxıb bilər. Əyləncə mərkəzlərində təkə dönerin ən ucuzu 2 manat 50 qəpikdir. Təbii ki, dönerlə iş bitirir. Bunun yanında suyu, dondurması və s. var.

Digər ölkələrdə də bu cür əyləncə mərkəzləri var, amma orada qiymətlər uşaqların əyləncəsində məhdudluq yaratmır. Mütəxəssislərə görə, uşaqların əylənməsi üçün xüsusən də yay aylarında ən gözəl vasitə açıq havada piknik etməkdir. Bu, həm ucuz başa gəlir, həm də uşaqların sağlamlığı üçün daha faydalıdır. Onlar təbiət qoynunda olur, müxtəlif oyunlar oynayır, valideynin evdən apardığı buterbrod və yeməklərlə sağlam şəkildə qidalanırlar. Təəssüf ki, paytaxtımızda ucuz və sərfəli əyləncə növü sayılan piknik üçün məkanlar yoxdur. Parklara gəlincə isə burada

bir tur velosiped sürməyin qiyməti 1 manatdır. Hələ uşaq üçün maşınları demirik. 3 dəqiqəlik maşın sürməyin ən ucuzu isə 2 manatdır. Attraksiyonların qiyməti 50 qəpikdən başlayır, 45 manatadək davam edir...

Deputat Fazil Mustafa uşaqların müdafiəsinin həm də vətəndaş cəmiyyətlərinin funksiyası olduğunu dedi:

icində hələ kəşf olunmamış və acınacaqlı şəkildə qida sızıntısı yaşayan uşaqlar da var. Bu məsələ diqqətdə yalnız iyunun 1-i yox, həmişə olmalıdır. Uşaqların icbari dispanserizasiyası çox önəmli məsələdir. Məcburi tibbi sığortanın olması məsələyə çox ciddi təsir edir. Məsələn, uşaqların erkən vaxtda xəstəliyinin müalicə imkanları çox vaxt qaçırılır.

qurtaranlar müəyyən qədər imkanlı insanlardır. Yoxsul uşaqlar heç 11-ci sinfi bitirə bilmir. Çünki bilirlər ki, ali məktəbə girə bilməyəcəklər. Ali məktəbə girə bilmək üçün repetitor yanına getmək lazımdır. Sosial vəziyyəti ağır olan hansı valideyn uşağını repetitor yanına qoya bilər? Azərbaycanda 90 faiz uşaqlar bağçaya gedə bilmir. Təəssüf ki, uşaqlar haq-

Uşaqlığını yaşaya bilməyən uşaqlar

1 İyun uşaqların müdafiəsi günüdür; “Uşaqlar haqqında müəyyən qanunlar, dövlət proqramları olsa da, onlar kağız üzərində qalıb”

qında müəyyən qanunlar, dövlət proqramları olsa da, onlar kağız üzərində qalıb. Bu gün 70 faiz valideyn uşağı özbaşına buraxıb. Çünki valideyn bir qarın çörək pulu arxasınca gedir, buna məcburdur”...

Dənizkənarı Bulvar İdarəsinin aparat rəhbəri Elmır Bağirov 1 İyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə Dənizkənarı Milli Parkda attraksionlardan, qartarlardan və gəmi gəzintisində uşaqların ödənişsiz istifadə aksiyası keçiriləcəyini dedi: “Dənizkənarı Bulvar İdarəsinin Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə həyata keçirdiyi aksiyada yaşı 16-ya qədər uşaqlar iyunun 1-də saat 10:00-dan 15:00-dək bulvardakı əyləncə vasitələrindən istifadə edə bilərlər. Aksiyada 3 uşaq qatırı, 2 avtodrom, 2 karnaval, uşaq pavilyonu, “Qorxulu Ev”, “Pirat”, “Möcüzələr dünyası”, “Qülle” attraksionları, “Şəfaq” və “Mirvari” gəzinti gəmiləri azayışlara ödənişsiz xidmət göstərəcək. Aksiyanın yüksək səviyyədə təşkil üçün Dənizkənarı Bulvar İdarəsi gücləndirilmiş iş rejimində çalışacaq”.

E.Bağirov bu cür aksiyaların il ərzində tez-tez etdiklərini dedi: “Biz il ərzində ayrı-ayrı uşaq müəssisələrindən, hər hansı bir fiziki əngəli olan uşaq cəmiyyətlərindən, QHT-lərdən, rayonların əlillər cəmiyyətlərindən məktublara daxil olur və biz onlar üçün sosial qayğıya ehtiyacı olan, aztəminatlı ailələr üçün, fiziki cəhətdən zəif insanlar üçün attraksionların pulsuz istifadəsini təmin edirik. Bu cür aksiyalar tez-tez keçiririk. Bizə məktubla müraciət edənlər, biz də həmin müraciət əsasında siyahı üzrə həmin ərazidə olan uşaqların attraksionlardan pulsuz istifadəsini təmin edirik”.

“Bəlkə də ən çox müdafiəsi tələb olunan təbəqə uşaqlardır. Ailə institutu Azərbaycanda kifayət qədər sağlam olmadığına görə bu sistemin içində əziyyət çəkən, təhsil ala, sağlamlığını qoruya, müalicə olunma bilməyən yüzlərlə uşaqlardan söhbət gedir. Təbii ki, dövlət tərəfindən reabilitasiya mərkəzləri açılıb, xeyli müəyyən işlər görülüb. Amma bu təkə dövlətin görəyi iş deyil, cəmiyyətin müəyyən dərəcədə alt qatlara enə biləcəyi, o vasitə ilə həll edə biləcəyi bir işdir. Çünki dövlət hamını görməyə bilir. Amma vətəndaş cəmiyyətləri institutlarının inkişafına ehtiyac var ki, onlar da öz növbəsində bu sahədə daha böyük işlər görsün. Bir sıra vətəndaş cəmiyyəti institutları var ki, autizm və başqa xəstəliklərlə bağlı məsələdə çox aktiv rol alır, yaxşı işlər görür, uşaqların müəyyən dərəcədə hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində müəyyən işlər görürlər. Amma bu çox cüzdür. Ona görə də uşaqların təhsilə imkanları xeyli məhduddur. Küçələrdə dilənən, ailələrinin

O xəstəlik sonradan məktəb illərinə, əsgərliyə qədər davam edir. Həmin uşaq cəmiyyət həyatına aktiv qatılmaqdan məhrum olunur”.

Deputat bu məsələləri qabartmaq üçün həm də maddi vəsaitin önəminin böyük olduğunu dedi: “Başqa ölkələrdə, məsələn, Türkiyədə diqqət edirsinizsə, xəstə uşaqların böyük bir qisminin reabilitasiya işini hansısa bir iş adamı öz üzərinə götürür. Bu həm də böyük bir səhənin nəzarətə götürülməsi deməkdir. Bizdə bu sahədə də axsaqlıqlar olduğuna görə cəmiyyət alt qatlara gedə bilmir. Dövlət isə müəyyən dərəcədə etdiyini edə bilir”.

Uşaq Hüquqlarının Müdafiə Liqasının rəhbəri Yusif Bağirov yoxsul uşaqların məktəbi bitirə bilmədiyini dedi: “Uşaqların vəziyyəti çox da qənaətbəxş deyil. Sosial vəziyyəti ağır olan dövlətlərdə uşaqların vəziyyəti də pis olur. Sadəcə misal gətirirəm. Azərbaycanda təhsilin pulsuz olduğu deyilir. Çox vaxt sadəcə bir vətəndaş məktəbi bitirib ali məktəbə girə bilmir. Məktəbi tam oxuyub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Dağlıq Qarabağ məsələsinin həllində hər hansı irəliləyişə nail ola bilməyən ATƏT yenidən bölgədə fəallıq nümayiş etdirməyə cəhd göstərir. Bu mənada qurumun baş katibi Lamberto Zanyerin regiona səfərinə də bu prizmadan yanaşmaq mümkündür.

Mayın 30-da Ermənistan səfər edən cənab Zanyerin Ermənistanın xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyanın dəvəti ilə reallaşdığı bildirilir. Bununla bağlı Ermənistanın Xarici İşlər Nazirliyi məlumat yayıb. Bildirilir ki, L.Zanyer İrəvanda olduğu müddətdə prezident Serj Sərkisyanla da görüşəcək. Görüşdə ATƏT-lə Ermənistan arasında münasibətlərə, Azərbaycanın işğal altında olan Dağlıq Qarabağ ərazisindəki münaqişənin tənzimlənməsi yollarına dair məsələlərin müzakirə ediləcəyi gözlənilir (virtualaz.org). Ermənistan XİN və Zanyer arasında aparılan danışıqların nəticələrinə uyğun olaraq birgə mətbuat konfransı keçiriləcək.

Sözsüz ki, səfər zamanı ATƏT-in İrəvanda 2000-ci ildən fəaliyyət göstərən ofisinin bir müddət əvvəl bağlanması ətrafında da müzakirələr olacaq. Ancaq bu, bizi o qədər də maraqlandırmır. Torpaqları işğal altında olan ölkənin vətəndaşları olaraq biz ilk növbədə məsələnin həllini öz üzərinə götürmüş qurumun rəhbərliyindən prinsipial mövqe gözləyirik. Ancaq bu mövqenin səslənəcəyi də çox az ehtimal olunur. Çünki ATƏT-in mandatı altında aparılan sülh danışıqları zamanı biz ötən 23 il ərzində işğalçı Ermənistanı yerində tutmağa vadar edən mövqə görə bilməmişik.

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin mayın ortalarında işğal zonasında cavab atəşi ilə məhv etdiyimiz Ermənistan ordusuna məxsus "OSA" kompleksinə görə Azərbaycanı günahlandırması isə sadəcə nonsens idi. Ancaq ötən il Avropa Şurasında Ermənistanın işğalçı siyasətinə qarşı hazırlanmış qətnamənin qəbuluna aşkar şəkildə mane olan həmsədr ölkələr bu il də Azərbaycan ərazisinə gətirilmiş hərbi texnikanın vurulmasından dolayı üzgünlüyünü nümayiş etdirməklə təcavüzkarın himayəçisinə çevrildi. Bütün bunlardan sonra təbii ki, ATƏT-ə, onun mandatına uyğun şəkildə həyata keçirilən prosese Azərbaycanda hər hansı etimadın olmasından söhbət edə bilməz. Amma bu da acı realıqdır ki, BMT özünün qəbul etdiyi qətnamələrin yerinə yetirilməsi istiqamətində təsirli addım atmadı-

ğından hələ ki münaqişənin həlli ilə bağlı proses ATƏT-in monopoliyasındadır və Azərbaycanın da bu prosesdə iştirakı zərurətə çevrilib.

Bu mənada qurumun baş katibinin verəcəyi mesajlar ölkəmizdə də həssaslıqla izləniləcək. Əslində baş katib xatırlatmalıdır ki, Ermənistan qoşunlarının Dağlıq Qarabağdan qeyd-şərtsiz çıxarılması ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qısa fasilələrlə qəbul edilmiş 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələri, o cümlədən BMT Baş Assambleyası, AŞ PA, ATƏT, İƏT və digər təşkilat və qurumların qətnamələri mövcuddur. Ancaq çətin ki, o, bunları dilə gətirsin. Ermənistandakı "İsgəndər M"lərin tək cəzə Azərbaycan deyil, regiona təhlükə vəd etməsi, erməni-rus hərbi birləşməsinin savaşa təhdidləri və digər məsələlər də təcili müdaxilə tələb edir.

Müşahidəçilər şübhə etmirlər ki, ATƏT-in baş katibi yay aylarında yeni böyük toqquşmalara imkan verməmək üçün hərəkətə keçiblər. Ötən ilin aprel döyüşlərinin daha fəlakətli miqyasda təkrarlanmamasından ötrü beynəlxalq qurumlar, xüsusilə də ATƏT daha çox canfəşanlıq edir. Minsk Qrupunun həmsədrlərinin bölgəyə son səfəri Ermənistanda keçirilən 2 aprel parlament seçkiləri ərəfəsində reallaşmışdı. Hansı ki, o zaman aprel döyüşlərinin təkrarlanması ehtimalı çox ciddi idi. Həmsədrlər növbəti dəfə iyunun ortalarında Azərbaycan və Ermənistanla gələcəklər. Səfərin anonsu isə ABŞ Milli Kəşfiyyat Agentliyinin bu il Qarabağda dağıdıcı müharibənin baş verə biləcəyi barədə xəbərdarlığından sonra verildi.

Xatırladaq ki, ABŞ kəşfiyyatı öz hesabatında tərəflərin kompromislərə getmək niyyətinin olmaması və ölkələr daxilində artan təzyiqlərin Azərbaycanla Ermənistan arasında Qarabağda tammiqyaslı hərbi əməliyyatlara gətirib çıxara biləcəyini açıqlamışdı.

Bu il ərzində ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, Avstriyanın xarici işlər naziri Sebastian Kurzun da Cənubi Qafqaz regionuna səfəri nəzərdə tutulub. Bir müddət əvvəl bu barədə Avstriya

Qarabağ

ədalətsizliyə daha sərt münasibət bildirməli idi. Digər fakt təmas xəttində ATƏT müşahidəçilərinin sayının artırılması məsələsidir. Bu da Azərbaycanın maraqlarına uyğun olmayan bir təşəbbüsdür".

Ş.Cəfərlili təəssüflə qeyd etdi ki, 2016-cı ilin aprel döyüşlərindən sonra danışıqlar prosesi tamamilə atəşkəs rejiminin möhkəmləndirilməsinə yönəlib: "Halbuki əksinə, münaqişənin real həlli istiqamətində substantiv danışıqlar başlanmalı idi. Lakin vasitəçilər münaqişənin səbəblərinin aradan qaldırılmasını bir tərəfə buraxaraq ilkin mərhələdə işğalçının rahatlığını təmin etmək üçün hansısa təminatlar axtarmaqla məşğuldurlar. "İnsidentlərin qarşısının alınması və araşdırılması mexanizmi" deyilən təşəbbüs buna xidmət edir. Müşahidəçilərin say tərkibinin artırılması da eyni məqsədi güdür. Yeni Azərbaycan Silahlı

ATƏT Qarabağ danışıqlarını dalandan çıxarmaq istəyir - daha bir cəhd

Qurumun baş katibi Lamberto Zanyerin İrəvan səfəri baş verə biləcək hərbi toqquşma riskini azaltmağa xidmət edir, ancaq əksi də baş verə bilər; **politoloq:** "Vasitəçilər təzyiqi artırırsa, o zaman Azərbaycan xalqını və ictimaiyyəti bu prosese cəlb etmək zəruridir"

sədrliyinin mətbuat ofisindən məlumat verilmişdi. Ancaq səfərin dəqiq tarixi hələlik müəyyənləşməyib.

Qeyd edək ki, ATƏT-ə sədrlik edən ölkələr ənənəvi olaraq hər il Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tərəfləri olan Azərbaycan və Ermənistanla səfər edirlər. 2016-cı ildə ATƏT-ə sədrlik edən Almaniya xarici işlər naziri Frank Volter Ştaynmayer iyunun 30-da, 2015-ci ildə sədrlik edən Serbiyanın xarici işlər naziri İvitsa Daçiç isə iyunun 1-də Azərbaycana səfər edib.

Məhz belə bir ərəfədə Azərbaycan-Ermənistan təmas xəttində beynəlxalq müşahidəçilərin sayının 7-yə çatdırılması ilə bağlı razılıq əldə olunması da maraqlıdır. Bir müddət əvvəl bu barədə ATƏT-in Minsk Qrupunun Rusiyadan olan həmsədri İqor Popov bəyan etmişdi. "Beynəlxalq müşahidəçilərin say tərkibinin 7 nəfərə çatdırılması ilə bağlı razılıq əldə olunub. Bununla hər iki tərəf razıdır. Lakin detallara dair fikir ayrılığı qalmaqdadır. Bunlar müşahidəçilərin yerləşdirilməsi, onların fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi və bir sıra digər texniki məsələlərdir. Bunların razılaşdırılması ilə bağlı hazırda ATƏT-ə sədrlik edən Avstriya təşkilatının katibliyinin müvafiq strukturları və tərəflərin nümayəndələri ilə birgə məşğul olur", - deyər rusiyalı diplomat APA-ya müsahibəsində bildirib.

Onun bu açıqlaması ekspert çevrələrində əsas müzakirə mövzularından birinə çevrilib. "Müşahidəçilərin sayının artırılması şərti irəliləyicidir. Bu, ötən il Vyana və Sankt-Peterburqda əldə edilmiş razılaşmanın bəndlərindən birinin həyata keçirilməyə başlanmasıdır". Modern.az-ın xəbərinə görə, bunu

Ermənistanın 1in.am analitik portalına müsahibəsində Rusiyanın beynəlxalq məsələlər, müdafiə və təhlükəsizlik məsələləri üzrə tanınmış eksperti Qriqori Trofimçuk İqor Popovun açıqlamasına şərh verərək bildirib. Politoloqun sözlərinə görə, sözügedən razılıq müsbətə doğru addım hesab oluna bilər. "Yaxşı ki, cəbhə xəttindəki gərginlikdən sonra pozitivliyə doğru nəşə bir tərəpənisi oldu", - deyər bildirib. Trofimçuk əlavə edib ki, müşahidəçilərin sayının 7-yə çatdırılması tamamilə simvolik mənaya malikdir. Onun fikrincə, müşahidəçiləri aparmaq üçün hansı avadanlıq və texnologiyadan istifadə olunacağı, onlara kimin nəzarət edəcəyi də məlum deyil. Onu da söyləyib ki, müşahidəçilərin sayının çox olması insidentlərin qarşısını ala bilməyəcək. "Bunlar hələ dəqiq bilinmir. Üstəgəl, Moskva bu münaqişədən kənar deyil, o, Qarabağ münaqişəsinin nizama salınması prosesinde fəal iştirak edir. Lakin təəssüf ki, müşahidəçilərin sayının artırılması insidentlərin qarşısının alınmasına gətirib çıxarmır. Ancaq yenə deyirəm ki, bu razılaşmanın özü də bir addımdır".

Qeyd edək ki, ötən il təmas xəttində müşahidəçilərin sayının artırılmasında Ermənistan tərəf daha çox israr edirdi. Üstəlik, işğalçı və onun himayədarları təmas xətti boyunca atəşkəs birinci hansı tərəfdən pozulmasının aşkarlanması üçün (?) müşahidə kameralarının yerləşdirilməsinə cəhd göstərirdilər, ancaq Bakı buna imkan vermədi. Göründüyü kimi, həmsədrlərin bütün fəaliyyəti status-kvonun saxlanmasına yönəlib, nəinki işğala son qoyulmasına. Bu arada Versal sarayında Fransa və Ru-

siya prezidentlərinin görüşündə də Fransa prezidenti Emmanuel Makron və Vladimir Putinin Suriya münaqişəsini, Ukrayna problemini və Çeçenistanda cinsi azlıqlarla bağlı vəziyyəti müzakirə etdikləri halda, Dağlıq Qarabağ münaqişəsini "unutmaları" məsələyə münasibətin əksi oldu. Minsk Qrupunun həmsədr dövlətlərinin rəhbərləri Qarabağ münaqişəsi ilə guya məşğul olduqları halda, o barədə danışımağa vaxt tapmadılar. Bu mənada bölgəyə gələn ATƏT rəhbərliyinin də hansısa işə yerləşməsinə demək üçün ciddi əsaslar yoxdur. ATƏT rəsmiləri vaxtaşırı Qarabağın açarının Rusiyada olduğunu deyib. Ancaq indi bu açar dövlətin rəsmiləri hesab edir ki, məsələni Azərbaycan və Ermənistan tərəfi həll etməlidir.

Politoloq Şahin Cəfərlili "Yeni Müsavat"a açıqlamasında ATƏT rəsmisinin səfərindən hansısa irəliləyiş gözləmədiyini vurğuladı: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesinin bizim xeyrimizə cərəyan etmədiyi barədə fikirlərimi daha əvvəl sosial şəbəkədə bölüşmüşdüm. Bu fikri irəli sürməyimizə əsas verən bəzi gəlişmələr var. Əvvəla, həmsədrlərin təmas xəttində mayın 16-17-də baş vermiş hadisələr və Azərbaycan ordusunun işğal olunmuş ərazidə Ermənistan ordusuna məxsus "OSA" kompleksini vurmaları barədə son bəyanatı açıq-aşkar ədalətsizlik və haqsızlıq idi. Rusiya başda olmaqla, həmsədrlərin özlərinin məsuliyyətini Azərbaycanın boynuna qoydular. İlk dəfə idi ki, vasitəçilər atəşkəs pozuntusu barədə bəyanatlarında açıq şəkildə tərəflərdən birini ittiham edirdilər. Bu, tamamilə yolverilməz haldır. Azərbaycan tərəfi bu

Qüvvələrinin son hadisədə olduğu kimi, zaman-zaman işğalçıya lokal zərbələr endirmək, onu rahat etmək imkanlarını məhdudlaşdırmaq, hətta bu imkanı tam aradan qaldırmaq istəyirlər".

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin regiona planlaşdırılan səfərinə gəldikdə isə politoloq hesab edir ki, bu səfərdən hansısa nəticələr gözləməyə dəyməz: "Səfər zamanı hazırda gündəmdə olan məsələlər bir daha müzakirə olunacaq, tərəflər sülhə çağırılacaq, prezidentlərin növbəti görüşünün zəruriliyi vurğulanacaq və s. Rusiyanın danışıqlar prosesində dominant rol oynadığı hazırkı şəraitdə Azərbaycan rəhbərliyinin əsas vəzifəsi bizə "sınımaq" istəmədən ədalətli sülhü qəbul etməmək olmalıdır. Əgər vasitəçilər təzyiqi artırırsa, o zaman Azərbaycan xalqını və ictimaiyyəti bu prosese cəlb etmək zəruridir. Vaxtilə Heydər Əliyev bu praktikadan istifadə etmiş və Milli Məclisdə geniş müzakirələr təşkil etmişdi".

Reallıq budur ki, Ermənistanın aqressivliyi səbəbindən prezidentlərin görüşünün keçirmək mümkün deyil. Bu mənada gözləyə, görək ATƏT Qarabağ danışıqlarını dalandan çıxara biləcəkmi? İstənilən halda ATƏT-in baş katibinin bölgədə ortaya qoyacağı mövqe Qarabağ cəbhəsindəki sonrakı hadisələrə ciddi təsir göstərə bilər. Hətta ədalətli yanaşmanın sərgilənməsi halında münaqişəni öz inhisarında saxlamaqda israrlı olan şimal qonşumuzdan gərginliyi tətikləməsi mümkün görünür, necə ki, əvvəllər bənzər situasiyaların şahidi olmuşuq. Odur ki, Silahlı Qüvvələrimiz daha ayıq-sayıq olmalıdır.

Elman Rüstəmovdan ilin sonunadək sabit manat vədi Mərkəzi Bankın sədri: "İlin sonunadək manatın ucuzlaşması gözlənilmir"

"Bir neçə gün öncə ölkə başçısı İlham Əliyev manatın öz məzənnəsini tapdığını qeyd etdi. Bu, ictimaiyyətə ünvanlanan çox ciddi mesaj idi".

"APA-Economics" xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov dünən Bakıda İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi (İİTKM) və Azərbaycanda Amerika Ticarət Palatasının ("AmCham-Azerbaijan") birgə təşkilatçılığı ilə "İqtisadi islahatlar: Əldə edilmiş nəticələr və tövsiyələr" mövzusunda keçirilən konfransda bildirdi.

Onun sözlərinə görə, Maliyyə Sabitliyi Şurası tərəfindən planlaşdırılan tədbirlər nəticəsində bu ilin əvvəlində üzən məzənnə rejiminə keçid edilib: "Bu tarixçə hamıya yaxşı məlumdur. Artıq 5 aya yaxındır ki, ölkədə üzən məzənnə rejimi siyasəti yürüdü. Mən tam məsuliyyətlə deyə bilərəm ki, bu gün Mərkəzi Bank manatın məzənnəsinin üzməsinə hər hansı bir müdaxilə etmir, tənzimləmə aparılmır.

Lakin bəzi spesifik addımlar barədə də danışmaq istədim. Üzən məzənnəyə keçid müəyyən destabilizasiya ilə müşayiət olundu. Hətta bəzi məqamlarda manatın məzənnəsi 1,92 səviyyəsində qaldı. Digər qonşu ölkələrdə də bu proses analoji xətt üzrə cərəyan edib. Lakin yaradılmış makroiqtisadi çərçivə biza imkan verdi ki, tez bir zamanda manatın məzənnəsinin kəskin tərəddüdünün qarşısını ala. Bazardakı tələb və təklif arasındakı balans bunu tənzimlədi. Bundan sonra manat möhkəmlənməyə başladı və pik hədlə (1,92 - red.) müqayisədə 11% ucuzlaşıb. İlin əvvəlindən isə manat 4% bahalaşıb.

Hazırda valyuta bazarı normal fəaliyyət göstərir. Keçən illərdə olduğu kimi hazırda valyuta bazarında defisit yoxdur. İqtisadi fəaliyyət iştirakçıları və aktorlar özlərinin valyutaya olan tələblərini tam ödəyirlər. Bu gün valyuta bazarı tələb yox, təklif bazandır. Biznes, banklar, bazar iştirakçıları hiss edir ki, manatın möhkəmlənməsinin öz təzyiqləri mövcuddur. Ölkənin orta və uzunmüddətli maraqlarını nəzərə alaraq deyə bilərik ki, manatın çox güclənməsi doğru olmazdı. Çünki bu proses tədiyyə balansını üçün problemlər yarada bilər. Ümumilikdə, manatın korreksiyası prosesi zamanı milli valyutamızın əsas ticarət tərəfdaşlarımızın valyutalarından ibarət səbəbə nisbətən məzənnəsi - real məzənnəsi 50%-dən çox zəifləyib. Bu, ixracatçılarımız üçün çox böyük üstünlük verib".

Baş bankir qeyd edib ki, ilin sonunadək manatın ucuzlaşması gözlənilmir: "Manatın möhkəmlənməsi ehtimalı zəifləməsi ehtimalından daha çoxdur".

"Azərbaycan Beynəlxalq Bankındakı (ABB) vəziyyət dövlətin nəzarətindədir". "APA-Economics" xəbər verir ki, bunu Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Direktorlar Şurasının sədri Rüfət Aslanlı bildirdi. Onun sözlərinə görə, dövlət ABB-nin sağlamlaşdırılmasına xidmət edəcək restrukturizasiya planının xarici kreditorlar tərəfindən dəstəklənməsinə inanır: "Lakin inanc bir qədər emosionaldır. Bazarların araşdırılması və bazarların bu prosesə reaksiyası onu göstərir ki, bizim nikbin olmağa əsasımız var. İstənilən halda, əgər kreditorlar bu planı dəstəkləməzsə, bu isə az güman olunan ehtimaldır, o zaman biz bankın öhdəliklərinin həll olunmasının başqa yollarını nəzərdə tutmuşuq. İstənilən halda, bankın müştəriləri bundan əziyyət çəkməyəcək".

Rüfət Aslanlı "Bank Standard" müflis elan olunub və bu proses müvafiq qanunvericiliyə əsasən aparılır. Bu işirən insanlar Kreditorlar Komitəsinin işində iştirak edirlər. "Bank Standard" QSC-nin ləğv etmə prosesi ətrafında baş verənlər proseslərə ucuz spekulyasiya adı qoymaq olar" deyə, o bildirib.

"Bilirik ki, "Bank Stan-

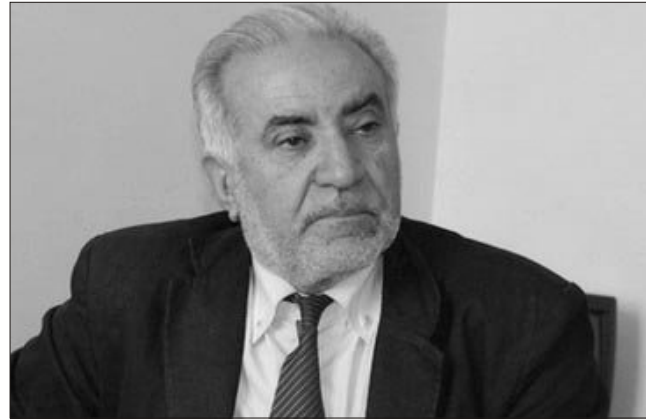
"Yeni Müsavat"ın müxbiri Kənan Rövşənoğlu sosial şəbəkədəki hesabında ölkənin süd-qatıq bazarında dövr edən məhsullardan biri haqda status yazıb. Həmin statusda deyilir: "Kənddə böyümüş və mal-heyvan saxlama təcrübəsinə malik biri kimi deyirəm ki, handa özündən deyən inəyin südünün qaymağı mağazada satılan qatıqla yarıya bilməz. Rəsmən camış qatığı kimidir".

Həqiqətənmi süd-qatıq bazarı digər məhsulların bazarından keyfiyyətinə görə fərqlənir? Yoxsa bilmədiyimiz nələrsə var? "Azad İstehlakçılar" İctimai Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov süd-qatıq bazarı ilə bağlı sualı eşidəndə əllərini yelləyir. Deyir ki, əmtəə bazarının süd məhsulları seqmenti kifayət qədər çirklənmiş seqmentlərdən biridir:

"2000 mindən çox kimyəvi tərkibli, xüsusi dadlandırıcı maddə var. Bilmək olmur ki, hansı məhsula nəyi qatıblar. Əhəngə də həmin maddələri vurub elə dadlandırma bilirlər ki, yeyən bəh-bəh deməkdən özünü saxlaya bilməz. İllərdir ki, ölkənin əmtəə bazarında "İvanovka" mal nişanı altında "Uzun ömür" MMC, "Qafqaz" MMC süd məhsulları buraxır. Əslində həmin məhsulların İsmayillinin məşhur İvanovka kəndi ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Həmin kəndin 2 firma mağazası var və öz məhsullarını da məhz orada satırlar. Sadəcə, insanların həmin kəndin məhsullarına olan inamından, etibarından, etimadından istifadə edirlər. Dəfələrlə bu haqda dövlət orqanlarına məlumat vermişik. Əhalinin aldanması davam edir. Mağazalarda satılan elə qatıqlar var ki, üstündə istehsalçı yazır ki, tərkibində 6 faiz camış südü var. Sual yaranır -

Kimyəlləşmiş qatıqlar mürdər ətdən hazırlanan kolbasalarla rəqabətə girib

Eyyub Hüseynov: "Əhəngə həmin maddələri vurub elə dadlandırma bilirlər ki, yeyən "bəh-bəh" deyər"

bəs qalan 94 faiz hansı məhsuldur? Belə məhsullar təbii məhsuldan daha uzun müddətli saxlama xassəsinə görə fərqlənir. Tərkibində o qədər kimyəvi qatıqlar var ki, xarab olurlar. İrandan Azərbaycana qaymaq gətirilir. Həmin qaymağın 6 ay yararlılıq müddəti var. Həmin məhsul qaymaq dadı, qoxusu verir. Faktiki isə bütün bunlar hamısı kəndi ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Həmin kəndin 2 firma mağazası var və öz məhsullarını da məhz orada satırlar. Sadəcə, insanların həmin kəndin məhsullarına olan inamından, etibarından, etimadından istifadə edirlər. Dəfələrlə bu haqda dövlət orqanlarına məlumat vermişik. Əhalinin aldanması davam edir. Mağazalarda satılan elə qatıqlar var ki, üstündə istehsalçı yazır ki, tərkibində 6 faiz camış südü var. Sual yaranır -

E.Hüseynov yaranmış durumun aradan qaldırılmasının 2018-ci ildə fəaliyyətə başlayacaq Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin atacağı addımlardan asılı olacağını da söylədi: "Ölkə prezidentinin

fərmanına əsasən yaradılan agentlik fəaliyyətə başlayan sonra düşünürük ki, belə hallar aradan qalxar. Əgər agentlik qohum-qardaşı, tanış-bilişi işə düzəltmək üçün büroya çevrilməyəcəksə, şəffaf fəaliyyət göstərəcəksə, AİİB də dəstək verəcək. Bu gün süd məhsulları bazarında durumu bilmək üçün yaxınlıqdakı aptekə gedib əhalinin növbələrini müşahidə etmək kifayətdir. Adamlar şiş, mədə-bağırsağ xəstəliklərindən əziyyət çəkirlər. Bütün bu xəstəliklər həm də kimyəlləşmiş süd məhsullarının qəbulundan yaranır. Böyük Hipokrat deyirdi ki, "biz nə yeyirik, oyuq". Səhiyyə Nazirliyi bu məsələlərə diqqət etməlidir. Müvafiq qurumların süd məhsulları istehsalçılarına yoxlamaq səlahiyyətləri məhdudlaşdırılıb. Biznes qurumları bundan sui-istifadə edir-

lər. Əllərinə keçəni kimyəvi əlavələrlə dadlandırıb bəh-bəzikli qabların içinə doldurub əhalinin boğazına tıxayırlar".

AİİB sədri deyib ki, süd məhsullarına vurulan xüsusi dadlandırıcıların 2 mindən çox növü olsa da, istifadəsinə icazə verilməyənlərdən də istifadə halları var: "Yeyinti sənayesində istifadə olunması qadağan olunan kimyəvi qarışıqlar var, onlardan da istifadə edirlər. Kim hansından necə istəyir istifadə edir. Bakıda, Bakıtrafi kəndlərdə rayondan gətirilmə adı altında gəzib süd məhsulları, əsasən nehrə yağları satırlar. Faktiki isə həmin yağın tərkibinin böyük hissəsi marqarin, soya yağlandır. Xüsusi dadlandırıcı vurub nehrə yağları ilə qatırlar və əhaliyə nehrə yağları adı altında satırlar. Dəfələrlə İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə, Standartlaşdırma Agentliyinə, digər qurumlara müraciət etmişik. Deyirlər ki, bizim sahibkarları yoxlamaq səlahiyyətimiz yoxdur. Bu adamlar da nə istəsələr qabları doldurub satırlar. Standartlara əhəmiyyət verən demək olar ki, yoxdur. Ona görə də bu gün belə qida məhsullarının sayı itib və alıb yeyən istehlakçıların da yolu mütləq apteklərdən düşür. Piştaxtaya yaxınlaşib qatıq aldıqlarını düşünürülər, alıb yeyirlər və faktiki aptekə yollanmağı satın alırlar".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Daha 5 bank təhlükədə Banklara Nəzarət Palatasının sədrindən ilginç açıqlamalar

lərinin icrası üçün yetərli olmayacaq. "Bank Standard"ın aktivlərini qiymətləndirmək üçün tender keçirildi. Dünyanın hər yerində tanınan KPMG audit şirkəti bankın aktivlərinin ləğv etmə dəyərini qiymətləndirir. Eyni zamanda "BM Morisson" hüquq şirkəti bankın öhdəliklərinin strukturunu müəyyən edib. Qiymətləndirmə zamanı müəyyən olunub ki, bankın aktivlərinin realizasiyasından daxil olan vəsaitlər ödəmə ardıcılığı ilə birinci olan Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun tələblərinin təxminən yansını ödəyə bilər. Bu isə o deməkdir ki, yerdə qalan kreditorlara ləğv etmə prosesin-

Rüfət Aslanlı

də olan bankın aktivlərinin realizasiyasından daxil olacaq vəsaitlər yetməyəcək. Bu, obyektiv reallıqdır və bunun ətrafında hər hansı spekulyalara yol verməyə əsas

yoxdur. Bu məsələnin ətrafında köpük şişirən insanlar Kreditorlar Komitəsinin işində iştirak edirlər, bu məlumatlara açıqdırlar. Yalnız bank sirri olan məlumatlar

üçüncü tərəflərə açıqlanmır", - deyə o bildirib.

Qeyd edək ki, mayın 24-nə "Bank Standard" QSC-nin qorunan əmanətçilərinə 437 mln. 346 min manatdan artıq kompensasiya ödənilib ki, bu da ümumi kompensasiya öhdəliyinin 99,1%-i deməkdir.

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (MBNP) nəzarətinə götürdüyü 5 kommersiya bankından biri "Atabank"dır.

"Report" xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərə açıqlamasında Palatanın Direktorlar Şurasının sədri Ruffat Aslanlı deyib. "Bu bankda kapitalla bağlı problemlər var idi, ödənişləri ləngiyirdi. Hazırda "Atabank" birləşmə prosesindədir və konsolidasiya başa çatdıqdan sonra onun məcmu kapitalı təxminən 85 mln. manat, adekvatlıq əmsali isə 40% olacaq. Bu isə bizim normativlərə uyğundur. Digər 4 bankın adını hələ ki açıqlamaq istəmirəm" - deyə, R.Aslanlı qeyd edib.

Mayın 28-də Odessada iki azərbaycanlı - Gürcüstan vətəndaşı İlham Hacıyev və Oktay Arxalın həyatına sui-qəsd edildiyi barədə məlumat yayılıb. Rusiyanın primecrime.ru saytının məlumatında bildirilib ki, onlar "qanuni oğru" Nadir Səlifovun ("Lotu Quli") yaxın adamlardır. Sayt yazır ki, məlumata görə, İlham Hacıyev və Oktay Arxalın BMW 5 avtomobilində hücum edilib. Killerlərin hücumu mayın 28-də gecə, Qaqarın küçəsində baş verib. Onların hər ikisi yüngül yaralamb.

Yaralılar Odessada tibb müəssisəsinə müraciət etsələr də, orada qalıb müalicə olunmaqdan imtina ediblər.

Digər məlumata görə, xəbərlər alanlardan biri İlham Hacıyev digər azərbaycanlı "qanunu oğru" Albert Rıjiyə 2014-cü ilin mart ayında Sankt-Peterburqda edilən sui-qəsdin təşkilatçısıdır.

Məlumat üçün deyək ki, "Albert Rıjiy" kimi tanınan Əli Heydərov 1981-ci il fevral ayının 2-də Gəncədə anadan olub. "Albert Rıjiy" ləqəbi ilə məşhurlaşan Ə.Heydərov "qanuni oğru" adını 2012-ci ildə Sankt-Peterburqda menqrel kriminal avtoritetlər Mərab Mzarelua və Kardava qardaşları tərəfindən alıb. "Ded Xasan" klanında yer alan "Albert Rıjiy" Rusiyanın Şimal-Qərb regionu üzrə "smotryayuşı" təyin edilib.

"Ded Xasan"ın qətlindən sonra da ("Ded Xasan" 2013-cü il yanvar ayının 16-da öldürülüb) klana sadıq qalıb. O, Rusiya vətəndaşı ilə evlənilib və iki uşağı Arxengelskdə qeydiyyata alıb. Bu səbəbdən də Ə.Hüseynov həm də "Albert Arxangel'sk" kimi də tanınır.

O, ötən ilin yayında Türkiyədə qətlə yetirilən "qanuni oğru" "Rövşən Lənkəranski" ilə də düşmən münasibətdə idi. Onun "Lotu Quli" ilə münasibətlərinin hansı səbəbdən pils olduğu bilinmir, çünki onların hər ikisi "Ded Xasan" klanı ilə yaxın əlaqələrə malik olublar.

2014-cü ildə isə "Albert Rıjiy" a sui-qəsdə bağlı Sankt-Peterburqda keçirilən məhkəmədə əsas şərihi kimi "Lotu Quli"nin

"Lotu Quli"nin qohumuna güllə atan kimdir - "Rafiq Masallinski", yoxsa...

Azərbaycanlı "qanuni oğru"ların yeni hesablaşmaları...

adı hallanırdı.

Rusiya mətbuatı o zaman yazırdı ki, iş üzrə həbs edilən iki nəfər killer deyib ki, azərbaycanlı "vor zakon"un qətlinin sifarişini Peterburqda yaşayan bir nəfərdən alıblar. Bir neçə gün sonra sifarişçi - Gürcüstanda anadan olmuş İlham Hacıyev də həbs edilib. İddia olunurdu ki, "Hamlet" "Lotu Quli"nin qohumudur.

Amma bu məsələdə həm "Lotu Quli"nin, həm də qohumunun adının hallanması uzun müzakirələrə səbəb olub və kimin haqlı, kimin haqsız olduğu mediyaya məlum deyil. Çünki Rusiya mediasında belə iddialar da vardı ki, sui-qəsd məsələsini "Albert Rıjiy" özü polisdəki adamlarının dəstəyi ilə quraşdırıb.

"Quli"nin adamlarına sui-qəsdə kriminal aləmdə Rafiq Eyvazov ("Masallinski") kimi məşhur olan başqa bir avtoritetin adı hallanır. Xatırladı ki, "Lotu Quli"nin adamları İstanbulda Rafiq Eyvazovu döyərək qulağını kəsmişdilər.

Yada salaq ki, aprelin sonunda Sankt-Peterburqda Cabir Həsənov adlı kriminal avtoritet qətlə yetirilmişdi. Rus mediası iddia edir ki, Cabir Həsənov cəzasını "Lotu Quli"nin saxlandığı 8 sayılı həbsxanada çəkib və onunla yaxın münasibəti olub.

Maraqlıdır ki, Rusiya mətbuatı Cabir Həsənovun qətlini də "Rafiq Masallinski"nin intiqamı kimi izah edirdi. Məlumatla görə, "Rafiq Masallinski" bu qətdən sonra yaxın ətrafına "sırada daha 6 nəfər qaldı" deyib. Bu isə onun qulağının kəsilməsində iştirak edənlərin sonadək cəzalandırılacağı kimi yozulub.

Ancaq məlumatlı mənbənin virtualaz.org-a verdiyi məlumata görə, Odessadakı silahlı hücumu "Rövşən Lənkəranski"nin yaxın qohumu Zaur ("Zayka") Məmmədov təşkil edib. Bildirilir ki, "Rövşən Lənkəranski"nin ölümündən sonra o, Rusiya paytaxtında bir sıra bazarlarda öz təsir dairəsini genişləndirib.

ORXAN

Azərbaycanda biznesmeni öldürən şəxs Qazaxıstanda yaxalandı

Xaçmazda iş adamını qətlə yetirməkdə təqsirləndirilən şəxs Qazaxıstanda tutulub. Bu barədə APA-ya Xaçmaz Rayon Polis Şöbəsinə bildirilib.

Həyata keçirilən əməliyyat tədbirləri nəticəsində 2016-cı il iyunun 16-da Xaçmaz şəhərində yaşayan İlqar Məmmədovu qətlə yetirməkdə təqsirləndirilən Xaçmaz rayon sakini, 1984-cü il təvəllüdü Rüstəmov Vüsal Arif oğlunun Rusiyaya, oradan da Qazaxıstana qaçması müəyyən edilib. Xaçmaz Rayon Polis Şöbəsi əməkdaşlarının keçirdiyi tədbirlərlə V. Rüstəmov Qazaxıstanda tutularaq Azərbaycana gətirilib və istintaqa təhvil verilib. Qeyd edək ki, 2016-cı il iyunun 16-da Xaçmaz şəhərində yaşayan İlqar Məmmədovun meyiti evinin həyətidə tapılıb. Polis və prokurorluq orqanları əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində İ.Məmmədovu qətlə məqsədlə qətlə yetirməkdə şübhəli bilinən Xaçmaz rayon sakini Qalib Kərimov hadisədən dərhal sonra tutulub. V. Rüstəmov isə ölkədən qaçıb.

İ. Məmmədov ticarət mallarının topdansatışı ilə məşğul olub.

Telman İsmayılovun mənzilləri əlindən alınmadı

Moskva vilayətinin Arbitraj Məhkəməsi Çerkizovo bazarının keçmiş sahibi, AST şirkətlər qrupunun qurucusu, iş adamı Telman İsmayılovun Kutuzov prospektindəki 5 və 6 otaqlı mənzillərinin üzərinə həbs qoymaqdan imtina edib.

Virtualaz.org "RIA Novosti"yə istinadən xəbər verir ki, ümumi sahəsi 292 kvadrat metr olan daşınmaz əmlakın həbsini İsmayılovun müflisləşməsi işi üzrə təminat tədbiri çərçivəsində onun maliyyə idarəedici Valeri Kubelun istəmişdi. Məhkəmə vəsatəti əsassız hesab edib.

Məhkəmənin qərarında göstərilir ki, mənzillərin üzərinə həbs qoyulması onların bağışlanması barədə sövdələşməni poza bilər. Mənzillərin kimə və nə vaxt bağışlanması məhkəmə sənədlərində göstərilir.

Bakıda tikinti şirkətinin rəhbəri həbs edildi

Paytaxtda axtarışda olan şəxs tutulub.

Lent.az xəbər verir ki, Xətai Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq, külli miqdarda zərər vurmaqla) maddəsi ilə axtarışda olan 1964-cü il təvəllüdü Babayev Elçin Yaqub oğlunu saxlayıblar.

Qeyd edək ki, E.Babayev "Ulduz-S" tikinti şirkətinin rəhbəridir.

Babayev Elçin Yaqub oğlu 12.11.1964-cü il tarixində anadan olub Azərbaycan Respublikası CM-in 178.3.2-ci maddəsi ilə 21.09.2015-ci il tarixindən Xətai RPI tərəfindən axtarılır

Azərbaycanda petisiya proseduru-deputatlar danışdı

Zahid Oruc: "Bəlli əhali qruplarının mövqeyinin hüquqi qaydada Milli Məclisə daşınmasına heç bir qadağa yoxdur"
Fazil Mustafa: "Bu məsələni 31 mayda gündəmə gətirməyə çalışacağam"

Son vaxtlar müxtəlif problemlərlə bağlı petisiyalar hazırlanmaqla, imzatoqlama tədbirləri keçirilməkdədir. Ümumiyyətlə, dünya təcrübəsində petisiyaların elan olunması geniş yayılıb. Vaxtaşırı Azərbaycanın haqq sesinin beynəlxalq təşkilatlarda, dünya ölkələrinin parlamentlərində gündəmə gətirilməsi, Xocalı soyqırımının tanınması ilə bağlı analoji təşəbbüslərin şahidiyik. Sonuncu dəfə rusiyalı alim Oleg Kuznetsov Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasına və Federasiya Şurasına ünvanlı petisiya başlandı. Petisiyada faciəni törədənlərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi, faciənin insanlığa qarşı cinayət və soyqırım aktı kimi qiymətləndirilməsi çağırışı olub. Tələb olunan sayda səs

toplanandan sonra quruma müraciət ediləcək.

Bəzi müşahidəçilər hesab edir ki, Azərbaycanda petisiya keçirilməsi imkanının olması ümummilli məsələlərdə fayda verərdi. Məsələn, Qarabağ, dilimiz, millətimizin adı və s. bağlı petisiya keçirilməsi təşəbbüsləri ünvanına çatdırılması baxımından

faydalı sayılır.

Bəs indiki şəraitdə Azərbaycanda hansısa məsələ ilə bağlı petisiya hazırlayıb onun parlamentdə baxılmasına, yaxud qərar qəbul olunmasına nail olmaq mümkündürmü? Ölkə qanunvericiliyi buna imkan verirmi?

Milli Məclisin Təhlükəsizlik, müdafiə və korrupsiyaya qarşı

mübarizə komitəsinin üzvü Zahid Oruc "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Azərbaycan Konstitusiyası parlament üzvlərinə geniş hüquqlar verir: "Petisiya ictimai xarakter daşıyan məsələyə geniş dəstək qazanıldıqdan sonra onun hakimiyyət orqanlarında baxılması məqsədlə keçirilir. Əgər biz referendumun keçirilməsi üçün 40 min imza prinsipini də bura əlavə etsək, aydın olur ki, hər hansı təşəbbüsə cəmiyyətin qoşulması və ya əksinə, bəlli əhali qruplarının mövqeyinin hüquqi qaydada Milli Məclisə daşınmasına heç bir qadağa yoxdur. Yəqinə məhdudiyet konstitusional əsasların dəyişdirilməsi və ərazi bütövlüyümüz əleyhinə çağırışlarla bağlı ola bilər. Bu istiqamətdə təkliflər müdafiə oluna və hüquqi qaydada təqdim edilə bilməz. Daha dəqiq desək, Azərbaycanın suveren

nəzarəti altına qayıtdıqdan sonra Dağlıq Qarabağın erməni əhalisinin hər hansı petisiya və ya lokal ərazilərdə keçirilməsi nəzərdə tutulan digər ictimai aksiyalar vasitəsilə ölkəmizin hüquqi məkanından kənara çıxma, müstəqillik elan edərək, ayrılma, yaxud başqa idarəçilik üsulu seçmə bilməzlər". Z.Oruc bu mövzu ilə bağlı konkret misal da çəkdi: "Doğrudur, xalq demokratiyasının müasir formalarından biri olan İsveçrə kantonlarında son 150 ildə 500-ə yaxın müxtəlif formalı səsvermələr və ictimai təşəbbüslər keçirilib. Onlar, məsələn, adi sosial problemləri də bəzən inzibati qaydada yalnız idarəetmə orqanlarının sərəncamına buraxmırlar. Məsələn, suyun tarifrifi və digər xidmət haqları milli

qərardan keçmədən qüvvəyə minmir. Lakin ölkəmizdə hüquq sistemi təkmilləşəndən və təmsilçilik forması daha da real məzmun alandan sonra qeyd etdiyiniz petisiyalı idarəçilik praktikası meydana çıxacaqdır. Demokratiya sonu olmayan yol deməkdir".

BQB başqanı, deputat Fazil Mustafa bu barədə qanunun olmadığını vurğuladı: "Konstitusiyada 40 min seçiciyə bu imkan tanınsa da, konkret qanun qəbul olunmayıb. Hər halda, vətəndaş təşəbbüskarlığı üçün petisiya formatı çox vacibdir". Fazil bəy məsələni qanunverici orqanın gündəminə gətirəcəyini vurğuladı: "Bu məsələni 31 mayda gündəmə gətirməyə çalışacağam".

ELSD

Ölkəmizin adı "qara siyahıda" - əhali siqaret çəkməyə görə liderdir

Tütünə meylliliklə kasıblıq arasında hansı əlaqə var?

Cin dünyanın ən çox siqaret çəkən xalqıdır. Bu ölkədə adambaşına ildə 4124 siqaret çəkilir. Bu, günə 11-12 siqaret deməkdir. Dünya Səhiyyə Təşkilatının 31 may Tütünə Qarşı Mübarizə Gününe həsr edilmiş və "The Independent" qəzetində dərc olunmuş interaktiv xəritəsindən Azərbaycan haqqında da məlumat almaq olar və bu məlumat kifayət qədər kədərliyə gətirib.

Bir nəfər il ərzində 2114.33 siqaret çəkir

BBC-nin xəbərinə görə, Azərbaycanda adambaşına bir ildə çəkilən siqaretlərin sayı 2114, 33-dür. Günə 6-7 siqaret düşür. Adambaşına çəkilən siqaretlərin sayına görə Azərbaycan 13-cü yerdədir. Azərbaycandan əvvəlki pilləni Qazaxıstan tutur. Bu ölkədə bir adam bir ildə 2156 siqaret çəkir.

Amma digər Mərkəzi Asiya respublikalarında siqaret əhəmiyyətli dərəcədə az çəkilir. Türkmənistan ildə adambaşına 895 siqaretlə 69-cu yeri tutur. Özbəkistan 565 siqaretlə 92-ci, Tacikistan 533 siqaretlə 97-ci yerdədir.

Azərbaycan həm də bütün Cənubi Qafqazda ən çox siqaret çəkən ölkə sayılır. Qonşu Gürcüstanda bir ildə adambaşına düşən siqaretlərin sayı 1378, Ermənistanda isə 1545-dir. Bu, indeks cədvəlində müvafiq olaraq 39-cu və 30-cu yerlərə uyğundur. Türkiyədə (29) bir ildə hər

adama 1581 siqaret düşür. İranda (71-ci yer) bu rəqəm 853-dür.

Ən az siqaret çəkənlər qvineyalılar imiş

Çindən sonra ən çox siqaret çəkən ikinci ölkə Belarussdur (3831). Onun ardınca Livan (3023), Makedoniya (2732) və Rusiya (2690) gəlir.

Qvineya dünyada ən az siqaret çəkən ölkədir. Burada adambaşına ildə cəmi 15 siqaret düşür. Afrika, ümumiyyətlə, ən az siqaret çəkilən qitədir. Solomon adaları (26), Kiribati (28), Uqanda (41) və Ruanda (53) siqaret çəkən ölkələrin cədvəlinin dibini tuturlar.

İndeksə daxil edilmiş 182 ölkədən 68-ində adambaşına gündə bir siqaretdən az düşür. 61 ölkədə isə ildə adambaşına 1000-dən artıq siqaret çəkilir.

Britaniya cədvəldə 76-cı yerdədir. Burada hər bir adam ildə 826 siqaret çəkir. ABŞ 1083 siqaretlə 57-ci yeri tutur.

Azərbaycanda siqaret çəkənlərin sayı artıb, siqaretin istehsalı isə azalıb

Gördüyünüz kimi, Azərbaycanla bağlı statistika o qədər də ümidverici deyil. Azərbaycanın bu məsələdə "lider" ölkələr siyahısında olması tibb və sosial göstəricilərə görə ciddi problem sayılır. Halbuki ölkəmizdə siqaret istehsalı ildən-ilə azalır. Hesablamalara diqqət: bu ilin yanvar-aprel ayları ərzində Azərbaycanda 10 692 min manat həcmində tütün məmulatları istehsal olunub. Bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 49% azdır. Rəsmi statistikaya əsasən, ölkədə bu ilin ilk dörd ayı ərzində 193,5 mln. ədəd papiros və siqaret, 940,5 ton fermentləşdirilmiş tütün istehsal olunub. İllik müqayisədə fermentləşdirilmiş tütün istehsalında 14,7% artım, papiros və siqaret istehsalında isə 77,7% azalma qeydə alınıb.

Qeyd edək ki, cari il mayın 1-nə ölkədə 2,1 mln. ədəd hazır məhsul ehtiyatı yaranıb.

Ölkənin sosial durumu ilə siqaret çəkmə faizi arasında birbaşa bağlantı var

Amma sosial araşdırmalar göstərir ki, siqareti çox çəkən ölkələrdə əhalinin sosial durumu xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Belə ki, dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində bu faizin aşağı olması deyilən təsdiqlənir. Əgər ötən əsrin 60-cı illərində ABŞ-da siqaret çəkənlərin sayı ölkə əhalisinin 52 faizini təşkil edirdisə, 2010-cu ildə bu göstərici 21 faizə enib. Eyni zamanda Yaponiyada, digər inkişaf etmiş ölkələrdə də 60-cı illərlə müqayisədə 2010-cu ildə və sonrakı illərdə siqaret çəkənlərin faizində əhəmiyyətli azalma müşahidə olunub.

Aparılan sorğu nəticəsində dünyanın ən çox siqaret çəkən kişilərinin hansı ölkədə yaşadığı müəyyənənmiş. "Huffington Post"-un verdiyi xəbəyə görə, siyahıda indoneziyalı kişilər birinci yerdə qərarlaşıb. Sorğu nəticəsində məlum olub ki, İndoneziyada 15 yaşından yuxarı kişilərin 67%-i siqaret çəkir.

İkinci yerdə isə 35%-lə rus kişiləri gəlib. Keçən il həyata keçirilən sorğuda 8 mindən çox adam iştirak edib.

Qeyd edək ki, İndoneziyada hər il 200 min adam siqarete bağlı xəstəliklərə görə dünyasını dəyişir.

Yoxsulluğun yüksək həddə olduğu ölkələrdə siqaret çəkmə nisbəti getdikcə artdığı halda, inkişaf etmiş ölkələrdə bu say azalır.

Siqaret və onun gətirdiyi bəlalər - ölüm, xəstəlik

Son illərdə gənclər və qadınlar arasında bu zərərli vərdiş sürətlə yayılır. Hər il 120 000 insan siqaretlə bağlı xəstəliklər səbəbi ilə vəfat edir. H1N1 virusunun səbəb olduğu yoluxucu xəstəliyə görə göstərilən həssaslıq hər gün təxminən 400 insanın ölümünə səbəb olan siqarete qarşı göstərilir. Siqaretin yalnız ağciyərlərə zərər verməsinə işarə edən bəzi məlumatlar isə səhvdir. Aktiv və ya passiv siqaret çəkməklə bədəndə daxil olan zərərli maddələr bədənin bütün orqanlarına zərər verir, onlarla xəstəliyin əmələ gəlməsinə səbəb olur. Siqaret demək olar ki, bütün xərcəng növlərinin yaranma təhlükəsini dəfələrlə artırır. Bütün bu xəstəliklərə birbaşa səbəb olan siqaretlə mübarizə, dünyada bir nəfər də siqaret çəkən insan qalmayana qədər davam etdirilməlidir.

Ümumdünya Səhiyyə

kələrində insanları tütün məhsullarından istifadədən çəkindirmək məqsədilə bu tarixi gün hər il qeyd olunur.

Hər il milyonlarla insan tütünçəkmə ilə bağlı yaranan ürək tutması, iflic, xərçəng, ağciyər xəstəliyi və ya digər xəstəliklərdən ölür. Qlobal tütün epidemiyası nəticəsində baş verən illik ölüm sayı 2030-cu ilə qədər 8 milyon nəfərə çata bilər. 20-ci əsr ərzində 100 milyon nəfərin həyatına son qoyan tütünçəkmə 21-ci əsrdə 1 milyard insanın ölümünə səbəb ola bilər.

Bugünkü meyllilik davam edərsə, yaşadığımız əsrdə 1 milyardan çox insan siqaret səbəbindən öləcək. Bu barədə Dünya Ağciyər Fondunun hazırladığı hesabatda yazılıb.

Hesabatda bildirilir ki, təkcə 2013-cü ildə 6 milyondan çox insan tütün istifadəsinə görə dünyasını dəyişib. Bu müddətdə tütün şirkətlərinin ümumi dövriyyəsi 44 milyard dollardan çox olub ki, bu da tütün sənayesinin ölən hər insandan 7 000 dollar qazandığını göstərir.

Dünya Ağciyər Fondu və Amerika Xərçəng Dərnəyinin 2013-cü ilin məlumatları əsasında hazırladığı Qlobal Tütün Atlasına görə dünyada il ərzində 5 trilyon 500 milyardan çox siqaret çəkilir.

Bir çox inkişaf edən ölkələrdə siqaret istehlakı azalsa və ya sabit qalsada Afrika ilə Asiyadakı kasıb ölkələrdə siqaret aludəçiliyi çoxalır.

Qadınlar arasında da siqaret istehlakında və ağciyər xərcənginə yaxalanma hadisələrində çoxalma baş verib. Tütün Atlasına görə, 24 ölkədə qadınlar kişilərdən daha çox siqaret çəkir.

Siqareti atırsızsa, bu faydaları görürsüz

Gəlin görək siqareti tərgitmənin ilkin faydaları nədir? Yeni orqanizmin ilk dövrlərdə hansı dəyişimə uğrayır. Məsələn, 20 dəqiqə sonra qan dövranı tənzimlənir. Buna görə də əllər və ayaqlar isinməyə başlayır. 8 saat sonra qanda oksigenin həcmi artır. Ürəyin fəaliyyəti normalaşır. 24 saat sonra zərərli maddə olan karbon monooksid orqanizmdən xaric olur. Ağciyərlərdəki bəlgəm azalmağa başlayır. 48 saat sonra nikotin orqanizmdə artıq olmur. Dad və qoxu hiss etmə qabiliyyəti normala dönür. 72 saat sonra təbəqə güclü təsirə məruz qalır. Siqaret çəkənlərin çoxu onun təsirlərindən xəbərdar olsalar da, bu zərərli vərdişdən ayrıla bilmirlər.

Tütün sənayesi hər ölən insandan 7 min dollar qazanır

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Assambleyası 1988-ci ildə 31 may tarixini Ümumdünya Tütünlü Mübarizə Günü elan edib. O vaxtdan dünyanın müxtəlif ölkələrində

□ **Sevinc TELMANQIZI**

İzrail ənənəsi əsasında özəl tibbi sahədə 20 illik təcrübə! XƏSTƏLİKDƏN ƏZAB ÇƏKƏN İNSANLARA ƏSASƏN KİŞİLƏRƏ! DİQQƏT!!! AXIRINCI ŞANS!!!

Azərbaycanda və yaxud xaricdə diaqnozun təsdiqi və tam müalicəsi mümkün olmaybsa, **doktor VAİZ SƏMƏDOV** şəxsi tibbi metodikası ilə Sizin uğurlu və daha qarantili olaraq aşağıdakı xəstəliklərinizi keyfiyyətli müayinə və müalicə edə bilər.

- * Diaqnozu bilinməyən ağır hallar;
- * Xərçəngə şübhəli olan prostat düyünlü adenoması. Prostatitlər; Qipertrofiya və ya Atrofiya
- * Cinsi zəiflikdən tam impotensiyədək, marağın və aktların azalması;
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Sidikdə və ya spermada qan;
- * Spermanın azalması və itməsi;
- * Kişi cinsi orqanının bəzən əyilməsi və balacalması;
- * Oğlan uşaqlarında cinsi orqanların (penisin və xayaların) inkişafdan qalması;
- * Hormonal və infeksiyon səbəbli sonsuzluq (kişi və qadınlarda);
- * Tala-tala və hərtərəfli saçların tökülməsi;
- * Gecə-gündüz uşağ və böyüklərdə sidik aktların pozulmaları; Enurez
- * 50 yaşdan sonra oynaqalarda və onurğada baş verən qeyri travmatik ağrılar və hərəkət çətinlikləri;
- * Seksual inamsızlıq, gərginlik və qorxu nevrozları.Yuxu pozğunluqları
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar.

D-r V.Səmədovun əsas tibbi prinsipi - keyfiyyətli və təkrarsız müalicə aparmaq üçün xəstəliyin əsl və bütün səbəblərini aşkar etmək zəruridir.

Qəbula yazılmaq və ünvanı öyrənmək üçün saat 11-dən 23-ə dek, (050) 213-88-05 nömrəsinə, **d-r Vaiz Səmədova** zəng etmək olar. Qəbul növbə ilə hər gün saat 12-dən sonra başlayır.

Elan

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının 3-cü kurs tələbəsi, 1996-cı il fevralın 25-də anadan olmuş Hüseyinli Vüsal Rövşən oğluna məxsus tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Suda boğulma dövrü başlayır: müvafiq qurumlar hansı tədbirləri görür?

Oqtay Bayramov: "Hələ qış dövründən etibarən mövsümü hazırlığa başlanılıb"

Yay gəlir, çimərlik mövsümü başlayır. İnsanlar sərinləmək üçün dənizə, çay kənarlarına üz tutacaqlar. Bütün bunlar məsələnin pozitiv tərəfidir, neqativ tərəf isə odur ki, yenə də mətbuat səhifələrindən suda boğulma xəbərlərini oxumağa başlayacağıq. Yəni havaların qızması ilə ölüm səbəblərinin arasına suda boğulma halları da daxil olacaq...

Hər il müvafiq qurumlar tərəfindən çoxsaylı təbliğatlara, gərəklili tədbirlərə baxmayaraq, ölkədə çimərliklərdə boğulanların sayı kifayət qədər olur. Statistika göstərir ki, insanlar Azərbaycanda daha çox ya suya içikli girdikləri, ya da icazə verilməyən yerdə, qadağan olunmuş zamanda çimdikləri üçün boğularaq həyatlarını itirirlər. Araşdırmalar nəticəsində belə aydın olur ki, ölkədə üzməyi bacaranların sayı aşağıdır.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının suda boğulma halları ilə bağlı yaydığı hesabatda qeyd olunub ki, hər il dünya üzrə suda boğulan 372 min nəfərin 90 faizi aşağı və orta gəlirli ölkələrin vətəndaşlarıdır.

Ötən ilin iyul ayında Azərbaycanda bir gündə 7 nəfər dənizdə batmışdır. Çimərlik mövsümü başlayandan iyul ayına qədər isə suda boğulanların sayının 20-ni ötdüyü qeyd olunur.

du. Təbii ki, mövsümün sonuna qədər bu rəqəm bir qədər də artıdı və suda boğulanların sayı 30-u keçdi.

Statistikaya görə, ötən ilin iyun ayı ərzində 50 nəfər suda boğulmaq üzrə olan şəxs xilas edilmiş ki, bunlardan 33 nəfəri nəzarət olunan zonalarda, 17 nəfəri isə qeyri-çimərliklərdə çimənlerdir.

Ekspertlər bildirirlər ki, boğulmadan sonra həmin insanın yaşaması suyun altında nə qədər qalmasından, suyun hərətindən, yaşından, aldığı zədədən və digər xəstəliklərin olmasından asılıdır.

Bəs rəsmi qurumlar bu il boğulmaların qarşısını almaq üçün hansı tədbirləri görüblər?

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Oqtay Bayramov "Yeni Müsavat"a bu il boğulmaların qarşısını almaq üçün görülən tədbirlərdən danışdı. O bildirdi ki, iyunun 1-dən etibarən çimərlik mövsümü açıq elan olunacaq:

"Çimərlik mövsümü ilə əlaqədar Fövqəladə Hallar Nazirliyinin kiçik həcmli gəmiləri və Dövlət Sularda Xilasətmə Xidmətinin Xilasətmə və dalğıcı işləri üzrə strukturu hələ qış dövründən etibarən mövsümü hazırlığa başlayıb. Bu xidmətin Bakı şəhərində və Abşeronda yerləşən 25 struktur bölməsi var. Həmçinin respublikanın rayonlarında fəaliyyət göstərən strukturlarda da əməkdaşlar

üçün tədris-metodiki toplantılar keçirilib. Toplantılarda həm çimərlik mövsümünə hazırlıq, həm axtarış-xilasətmə işlərinin təşkili, həm də əməkdaşların peşə hazırlıqlarının yüksəldilməsinə diqqət ayrılıb. Bundan başqa, dalğıcı kursları da təşkil olunub ki, ora da 20 nəfər əməkdaş cəlb olunub. Eyni zamanda ölkəmizə gələn turistlərin sayının artması səbəbindən çimərlik mövsümünə hazırlıq işləri bu il daha da sürətlənib. Bununla bağlı sahilboyu ərazilərdə, o cümlədən də Lökbatanda, Şıx çimərliyində, Milli Parkda yerləşən struktur bölmələri gücləndirilmiş iş rejimində işləyib. İslam Həmrəyliyi Oyunları zamanı buna xüsusən diqqət yetirilib. Bakının 6 rayonu - Qaradağ, Səbəyel, Xəzər, Binəqədi, Sabunçu və Suraxanıda yerləşən çimərlik ərazilərində həmin rayonların icra hakimiyyətləri ilə birlikdə monitorinqlər də keçirilib. Bu monitorinqlər zamanı çimərlik ərazilərinin ekoloji vəziyyətindən tutmuş, digər tələblərə də cavab verməsi müəyyən olunub, nöqsanlar göstərilib, aradan qaldırılması üçün göstəriş verilib".

O. Bayramov bildirdi ki, çimərlik ərazilərində mövcud vəziyyət öyrənilib, müşavirələr keçirilib, monitorinqlərin nəticələri açıqlanıb:

"İcra hakimiyyətləri və nazirliyin müvafiq xidməti birlikdə tədbirlər görüblər ki, çatışmazlıqlar aradan qaldırılsın. Onu qeyd edim ki, rəsmi çimərliklərin illərdir ki, sularda batanların hamısı xilas olunub. Boğulmadan ölüm faktı olmayıb. Bu il də heç bir faciənin olmaması üçün lazımı tədbirlər görüldü. Bundan başqa, nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqədar idarəsi də insanları maarifləndirmək üçün xüsusi videoçarx hazırlayıb ki, bunun da faydası olacaq".

□ Əli RAIS

Moskvadakı qasırğa Azərbaycana gələ bilərmə?

Rusiyanın paytaxtı Moskva şəhərində mayın 29-dan səhər saatlarında güclü qasırğa müşahidə olunur. Təbii fəlakət nəticəsində 14 nəfərin öldüyü, azı 137 nəfərin xəsarət aldığı bildirilir.

Paytaxtın səhiyyə departamentinin yaydığı məlumata görə, təcili tibbi yardıma müraciət edənlər arasında uşaqlar da var. Qasırğa şəhərin infrastrukturuna da ziyan vurub. 400-dən çox ağac aşdı, yol kənarındakı tikililərin damı uçub.

Bəs Rusiyadakı qasırğanın Azərbaycana gəlib çatma ehtimalı varmı? Yaxın günlərdə havanın kəskin dəyişməsi gözlənilirmi?

Virtualaz.org bununla bağlı ETSN-in Milli Hidrometeorologiya Departamentinin Hidrometeoroloji Proqnozlar Bürosunun direktor müavini Gülşad Məmmədova ilə əlaqə saxlayıb. Direktor müavininin verdiyi məlumata görə, ölkə ərazisində yaxın 2-3 gün ərzində hər hansı qasırğa gözlənilmir, amma güclü külək əsəcəyi proqnozlaşdırılır: "Mayın 31-də gün ərzində havanın mülayim keçəcəyi gözlənilir. Amma mayın 31-i axşamdan başlayaraq iyunun 1-i gün ərzində şimal-qərb küləyinin güclənəcəyi gözlənilir".

Güclü küləyin xüsusən də paytaxtın iqlimi üçün xarakterik olduğunu deyən G. Məmmədovanın sözlərinə görə, indiyə kimi paytaxtda belə təhlükəli, insan tələfatı ilə nəticələnən qasırğa müşahidə olunmayıb.

"Bizdə dənizdə qasırğa səbəbindən insan tələfatı olmuşdu. Amma indiyə qədər Bakıda Moskvada olduğu kimi fəlakət müşahidə olunmayıb. Biz ancaq xarici ölkələrdə belə qasırğaların olduğunu görmüşük", - deyə G. Məmmədova bildirdi.

O həmçinin qeyd edib ki, güclü külək havanın temperaturunda ciddi dəyişiklik etməyəcək. Abşeron yarımadasında temperaturun 22-27 dərəcəyə qədər yüksələcəyi gözlənilir. Bölgələrdə 25-30 dərəcə, dağlıq rayonlarda isə 15-20 dərəcə isti proqnozlaşdırılır. "Yalnız iyunun 1-dən etibarən temperaturun 2-4 dərəcə aşağı düşəcəyi ehtimalı var. Bölgələrdə mayın 31-i günün ikinci yarısından etibarən havanın yağışlı keçəcəyi gözlənilir. Şimşək çaxacaq, dolu düşəcək", - deyə G. Məmmədova qeyd edib.

Bahalı telefon aludəçiliyi

Əhməd Qəşəmoğlu: "Bu, özünü nümayiş etdirmək xəstəliyidir və cəmiyyətimiz üçün arzuolunmaz bir haldır"

Artıq ağıllı mobil telefonlar həyatımızın bir hissəsinə çevrilib. 15-20 il bundan öncə mobil telefonlar yalnız sadə rabitə məqsədilə yaradılırdısa, hazırda onun funksiyaları inanılmaz dərəcədə artıb. Ondan təkə ünsiyyət vasitəsi kimi deyil, həm də sosial şəbəkələrdən istifadə, internet üzərindən kitab oxumaq, musiqi dinləmək, oyun oynamaq və sairə üçün istifadə edilir. Alıcı mobil telefon alarkən onun zəng funksiyası ilə deyil, digər funksiyaları ilə maraqlanırlar.

Beləliklə, hər keçən gün mobil telefonlar həyatımıza daha böyük sürətlə daxil olmağa başlayıb, ondan istifadə etməyən şəxslər cəmiyyət tərəfindən qeyri-adi qarşılanırlar. Maraqlıdır ki, insanlar daha çox bahalı telefona maraq göstərir, hansı ki, həmin telefonun bir çox funksiyalarından xəbərsiz olur. Buna baxmayaraq, "olmazsa olmaz" deyib, maddi sıxıntısını bir qədər də yükləyib kreditlə də olsa bahalı telefon əldə etməyə çalışır. Bununla da bahalı telefon almaq istəyi aludəçilik həddinə çatma-

ğa başlayır. Əvvəllər bahalı telefon aludəçisi gənclər idisə, hazırda yaşlılar da "qonşudan geri qalmamaq" üçün "göz oxşayan" telefonlara üstünlük verirlər.

Qeyd edək ki, ötən illərin statistikasına görə, Azərbaycanda hər 100 nəfərə 110 telefon düşür. Bu heç də kiçik göstərici deyil. Dünyada ən çox mobil telefon istifadəçisi isə Bir-

leşmiş Ərəb Əmirlikləri hesab olunur. Məlum olub ki, bu ölkədə hər 100 adama 232 telefon düşür. Rusiya isə sıralamaya görə 10-cu yerdədir. Bu ölkədə də insanlar gecə-gündüz yuxusuna haram qatan bahalı telefonlara üstünlük verir. Ötən il baş nazir Dmitri Medvedyev məmurlara bahalı telefon almağı qadağan etmişdi. Qeyd et-

mişdi ki, məmurların istifadə etdiyi telefonun dəyəri 15 min rubldan, təxminən 400 manatdan çox olmamalıdır.

Bəs bahalı telefon aludəçiliyi nədən yaranır? Buna səbəb mobil telefonların təbliği, yoxsa müasir texnologiya ilə ayaqlaşmaq dəridir?

Sosioloq Əhməd Qəşəmoğlun mövzu ilə bağlı bu cür

şərh bildirdi: "Bu cür hallar təəssüf ki, cəmiyyətimizdə baş verməkdə olan maddiyyətə, özünü nümayiş etdirməyə, meşşanlığa olan marağın yaratdığı simptomlardan biridir. Necə ki, ağır xəstəlik olanda bədənə yaranan adi bir qızartı, xal simptom sayılır, telefona da bu şəkildə aludəçilik bu cür simptomlardan biridir. Ümumiyyətlə, texnika inkişaf etdikcə insan daha mükəmməl texnika almalıdır. Amma həmin texnikadan mütəmadi istifadə edirsə və yaxud ona vacib lazımdırsa. Lakin təəssüf ki, əksəriyyət bahalı mobil telefonları hansısa funksiyasından istifadə etmək üçün deyil, kiminlə yarışmaq, özünü göstərmək, nümayiş etdirmək üçün ki, mənim daha bahalı telefonum var deyər alır. Bu da özünü nümayiş etdirmək xəstəliyidir və cəmiyyətimiz üçün arzuolunmaz bir haldır. Özünü nümayiş etdirmək xəstəliyi dərinləşdikcə cəmiyyətimizdə də gərginlik artır, ailə, in-

san zəminində xoşagəlməyən münasibətlər olur".

Onu da qeyd edək ki, mobil telefonların insanların iş və gündəlik həyatlarında böyük əhəmiyyətə malik olduğu kimi orqanizmə mənfi təsir göstərdiyindən xəbərdarıq. Həkimlər son dövrlərdə dünyada xərcəngin sürətlə artmasının səbəbinin mobil telefonlar olduğunu qeyd edirlər. Həmçinin telefonun yaydığı elektromagnit dalğaların yeniyetmə və gənclərin boy artımına mane olmasına, gözələrin zəifləməsinə, baş ağrıların yaranmasına səbəb olduğunu bildirirlər.

Mobil telefonlar təkə insan orqanizminə deyil, təbiətdəki canlılara da təsirsiz ötürülmür. Bəzən kənd təsərrüfatında meyvə ağaclarının övvləki kimi bar götürməməsinin, onların tükənməsinin, bununla da dünyada balın azalmasının əsas səbəblərindən biri kimi mobil telefonlar göstərilir.

□ Xəlida GƏRAY

MUSAVAT

Son səhifə

N 115 (6729) 31 may 2017

İtə narkotik daşıdırmaq istədilər

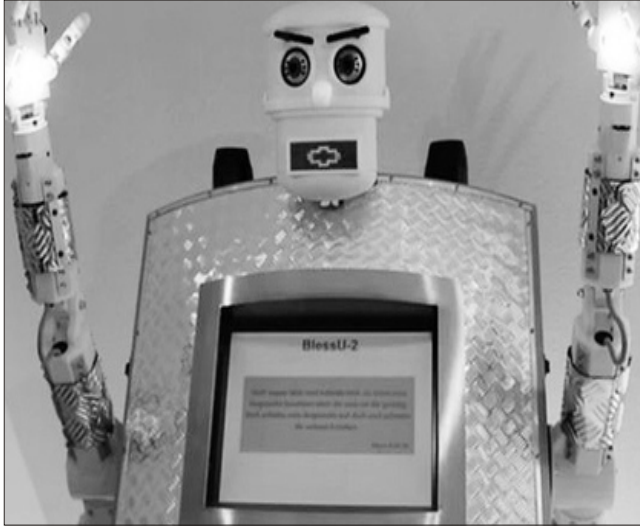
ABŞ-da narkotik daşıdırmaq üçün qafəsdə saxlanılan iti gömrük xidməti əməkdaşları saxlayıblar. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, it Nyu-Yorka Puerto-Rikodan gəlib və təyyarənin baqaj hissəsində olub. Con Kennedi aeroportunda onu iki nəfər naməlum şəxs götürmək istəyib. Onlar düşünüb ki, it heç kimdə xüsusi şübhə doğurmayaq. Belə ki, eyni marşrutdan Sato Project təşkilatı da istifadə edir və sonuncu Cənubi Amerikada atılan sahipsiz itlərin daşınması ilə məşğul olur. Aeroportda isə qaçaqmalçıları əllərində axtarış əmri olan polisler də gözləyirdilər. İtin saxlandığı qafəs iki heyvan üçün nəzərdə tutulmuş və axtarış zamanı oradan 10 kiloqram heroin çıxıb. Polisin hesablamlarına görə, narkotiklərin qiyməti milyon dollardan artıq olub.

Qaçaqmalçılara cinayətkar əlaqələrə girib, narkotik maddə saxlanması ilə bağlı ittiham irəli sürülüb. Onları 20 ilə qədər həbs cəzası gözləyir. İtin taleyi ilə bağlı hər hansı məlumat verilmir.

Bu da yeni çıxdı - robot rahib

A İmaniyanın Vittenberq şəhərindəki bir kilsədə maraqlı hadisə baş verib. Kilsədəki inancılı insanlar və İncil oxuyanlar robot rahib görüblər. Metallik döş hissəsi olan maşın kilsə tərəfindən sifariş olunaraq hazırlanıb. Robot istifadəçiləri salamlayıp və onlara duanın tipini seçməyi tövsiyə edir. Bundan sonra o, əllərini göyə qaldıraraq deyir: "Allah səni himayə edib, qorusun". Bundan sonra kilsə ziyarətçiləri üçün İncildən hansısa hissələr səsləndirilir.

Kilsənin nümayəndəsi Sebastyan fon Geren deyib ki, elektromexaniki rahib birmənalı reaksiyaya səbəb olub. Gələnlərin yarısından çoxu bu robotu bəyəniblər. Ammaindən uzaq olan insanlar daha çox robotla maraqlanıblar. İndi

çoxlu insanlar hər səhər və axşam robot maşınına yaxınlaşırlar.

Robotun quraşdırıldığı Vittenberq şəhəri xristianlığın inkişafında böyük rol oynayır.

Bu saatlarda mütləq yatmaq lazımdır

H əkimlər xəstəliklə mübarizə aparmaq üçün saat 23:00 ilə 02:00 arasında yatmağı vacib sayır. Qrip virusunun ətrafı bürüdüüyü bu günlərdə mütəxəssislərdən tez-tez sağlam qidalanma və gigiyena qaydalarına diqqət yetirilməsi lazım olduğu barədə fikirlər eşidirik. Qrip mübarizədə sağlam qidalanma və gigiyena qədər "sağlam bir yuxu" da son dərəcə əhəmiyyətli rol oynayır. Ciddi və yorucu iş tempinə bir də yuxusuzluq və qrip epidemiyası əlavə olununca, bədən təqətdən düşür. Keyfiyyətli və sağlam bir yuxu xəstəliklərlə mübarizədə əhəmiyyətli rol oynayır. Yuxu əsnasında xüsusilə də qarantlıqda ifraz olunan melatonin hormonu bədəndə çox fayda verir.

Melatonin ifraz olunan saatları qaçırmamaq lazımdır. Melatonin hormonu xüsusilə gecə 11-dən sonra ifraz olunmağa başlayır və gecə 2-yə qədər davam edir. Səhərə doğru isə yavaş-yavaş azalır. Ona görə xüsusilə bu saatlardakı yuxunu qaçıрмаq olmaz.

9 min avrosu yola səpələndi, polis yolu bağladı

A İmaniyanın İnkolştadt şəhərində polis şosseni müvəqqəti olaraq bağlayıb. Buna səbəb yola səpələnən 9000 avro məbləğindəki pul olub. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, bir biznesmen motosikletlə hərəkət etdiyi zaman qəfil içində pul olan çantası yerə düşüb və pullar da yola səpələnib. Kiçik kupyuralarla olan 9000 avronu yığmağa çalışan kişini görənlər isə dərhal polisə xəbər veriblər. Hadisə yerinə gələn polisler də biznesmenə yardım etmək üçün magistratı bağlayıblar. Amma son nəticədə onlar 9000 avronun 1500 avrosunu tapa bilməyiblər. Səbəb isə həmin pulların külək tərəfindən sovrulması olub. Ötən ilin dekabrında Çində bir nəfər 25 min yuanını yola səpələdiyi üçün ətrafdakılar onu yığmağa kömək etmişdilər.

QOÇ - Aktiv gündür. Nə qədər çətin olsa da, ağıllı risk edib öz perspektivlərinizə yaxınlaşa bilərsiniz. İndiki məqamda sizə dəstək verənlər çox olmalıdır. Büdcənizdə artım da gözlənilir.

BUGA - Neçə gündür ulduzlar əsəbi görkəm aldığınızı bəyan edir. Amma bu gün təxminən saat 12-dən sonra vəziyyət xeyrinizə dəyişəcək. Əsas diqqətinizi məhəbbət amilinə yönəldin.

ƏKİZLƏR - Elə hey pulsuzluqdan şikayət edirsiniz. Müşahidələrə görə, bu, heç kimə uğur gətirmir. Deməli, usanmamalı, yalnız əzmkarlığınızı artırmalısınız. Axı indi sizin bürc hakimidir.

XƏRÇƏNG - Nahara qədər fəaliyyətlə bağlı bütün öhdəliklərinizi yerinə yetirməyə çalışın. Sonrakı müddətdə isə maraqlı görüşləriniz mümkündür. Bu gün büdcənizdə artım ola bilər.

ŞİR - Yersiz lovgalıq, acıdillilik etmək sizə yaraşmır. Hətta belə bir təqvimdə şit zarafatlara da yol verməməlisiniz. Hər bir məsələyə ciddi yanaşın. Sevdiniz adamları xoşhal edin.

QIZ - Ümumi halsızlığınızı nəzərə alıb ağır fiziki işlərə ara verin. Çünki səhətinizdə baş qaldıran xoşagəlməzliklər buna imkan verməyəcək. Yeməyinizə və yuxunuza diqqət yetirin.

TƏRƏZİ - Ulduzlara inansaq, müəyyən gərginliklərlə üzləşmə ehtimalınız var. Odur ki, aqlınız kəsməyən işlərə girişməməlisiniz. Nahardan sonra şəxsi büdcənizdə artım gözlənilir.

ƏQRƏB - Əksər bürc kimi bu gün sizin bəxtinizdə də varlanma ehtimalı var. Odur ki, bütün gücünüzü bu istiqamətə yönəltməlisiniz. Nüfuzlu adamlarla görüşdən yayınmayın. Səhətinizi qoruyun.

OXATAN - Heç nədən narahat olmayın. İradəniz hesabına özünüzü daxilən rahatlayın. Ulduzlar nahardan sonra sevindirici xəbərlər, perspektivli təkliflər alacağınızı bildirir.

OĞLAQ - Ciddi dönüş astanasındasınız. Hətta elə bir hadisə baş verə bilər ki, şəxsi taleyinizdə təkan olsun. Yaxşı olar ki, xırda məişət problemlərini kənara qoyub bəşəri ideyalar haqda düşünesiniz.

SUTÖKƏN - Yalnız öz mənafeələrinizə uyğun addım atın. Kənar məsləhətlərə və riskli işlərə ciddi yanaşmayın. İkitərəfli sövdələşmələrdə təşəbbüsü ələ alsanız, uğurlarınız da artacaq.

BALİQLAR - Qarşınızda olduqca uğurlu bir gün durub. Aktivliynizi artırmaqla nəzərdə tutduğunuz mühüm işləri reallaşdırma bilərsiniz. Səbəbsiz məsələlərə görə əsəblərinizi kormamayın.

Qoroskop

(31 may)

Səbuhi Rəhimli

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Uşaqlar ona görə dəcəllik edir ki...

Türkiyəli uşaq psixoloqları müəyyənləşdirib ki, 3-11 yaşlı uşaqların valideynlərinin sözüne qulaq asması, onları incitməsi daha çox onların diqqət çəkmək cəhdi ilə bağlıdır. Xüsusən anaların iş qadını olduğu bu zamanda uşaqlar onlardan "oğurlanan" vaxta görə mübarizə aparırlar. Psixoloqlar müəyyən edib ki, uşaqlar bu cür asi davranışları ilə analarının onlar barədə daha çox düşünməsinə nail olmaq istəyir. Araşdırma rəhbərlik edən psixoloq Nadir Özdilek açıqlayıb ki, analar məhz uşaqlarının əcaib hərəkətlərindən sonra sanki silkələnir: "Analar məhz bu zaman uşaqlarına az vaxt ayırdıqlarının fərqinə varır və onların tərbiyəsinə, davranışına xüsusi diqqət ayırır. Amma uşaq bunu daim təkrarlayırsa, onu psixoloq yanına aparmaq lazımdır".

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.